1 - СЕН 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 198 (18.675). ● Сешанба, 1983 йил 30 август Баҳоси 3 тийин.

ЕРДАН ДЕФОЛИАЦИЯ ЎТКАЗИШ УЧУН ТЕРИМ МАШИНАЛАРИ, ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ, ЮК ОРТИШ МАШИНАЛАРИ, КЎРАК ЧУВИШ МАШИНАЛАРИ, ТРАНСПОРТ ХИЗМАТИ ВА ЁНИЛҒИ ҚУЙИШ ВОСИТАЛАРИ РЕМОНТИ СУРЪАТЛАРИНИ КУЧАЙТИРИШ ВА СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ, ЖАМИКИ МАШИНА-УСКУНАЛАР ТЕРИМ ИШЛАРИ БОШЛАНИШИДАН КАМИДА ИККИ ҲАФТА ОЛДИН ТАХТ ҚИЛИБ ҚЎЙИЛИШИНИ НАЗАРДА ТУТИШ, ҲАР БИР ХЎЖАЛИКДА ҚЎШИМЧА РЕМОНТ БРИГАДАЛАРИ ВА ЗВЕНОЛАРНИ ТУЗИШ, ДАЛА ИШЛАРИДАН ХОЛИ БЎЛГАН ҲАММА МЕХАНИЗАТОРЛАРНИ РЕМОНТ ИШЛАРИГА ЖАЛБ ЭТИШ, УЛАРГА ИККИ СМЕНАДА ИШЛАШ УЧУН ЗАРУР ШАРОИТЛАРНИ ТАЪМИНЛАШ ЛОЗИМ.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика Пахта тозалаш саноати министрлиги корхоналарининг моддий-техника базасини, колхоз ва совхозларни 1983 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга шай қилиб қўйиш қандай бораётганлиги ҳақида»ги қароридан).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

29 август куни КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари секретарлари ҳамда ташкилий-партиявий ишлар бўлимлари мудирларининг кенгаши бўлди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг «Бошланғич, район, шаҳар, округ, область ва ўлка партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов ўтказиш тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан партия ташкилотларининг ишига доир масалалар кўриб чиқилди.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев кириш нутқи билан очди.

КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Е. К. Лигачев доклад қилди. Музокараларда КПСС Москва шаҳар комитетининг иккинчи секретари Р. Ф. Дементьева, Украина Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари А. А. Титаренко, Ленинград область партия комитетининг секретари П. П. Можаев, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Г. В. Колбин, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. А. Назарбоев, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири И. Ф. Якушев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров, Литва Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири В. И. Кардамавичюс, Ростов область партия комитетининг иккинчи секретари Н. Д. Пивоваров, Красноярск ўлка комитетининг иккинчи секретари Л. Г. Сизов сўзга чиқдилар. Кенгаш қатнашчилари фикрлашиб олиш вақтида маҳаллий партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловга тайёргарлик кўриш соҳасида қандай ишлар бажарилаётганлиги ҳақида сўзлаб бердилар, тажрибани ўртоқлашдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов сўзга чиқди.

Нотиқларнинг нутқларида таъкидлаб ўтилганидек, ҳозирги ҳисобот-сайлов кампанияси XXVI съезддан кейин биринчи марта жуда кенг кўламда ўтказилмоқда. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май, ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг ҳозирги босқичда партия ташкилотлари ишининг принципиал йўналишларини белгилаб берган қарорлари партиянинг фаолиятига жуда катта таъсир кўрсатмоқда. Ҳисобот ва сайлов беш йилликнинг масъулиятли маррасида ўтказилади: беш йилликнинг учинчи йили тамом бўлай деб қолди, мамлакат умуман беш йиллик планни бажариш учун курашнинг ҳал қилувчи босқичига қадам қўйди.

Бундай шароитда йиғилиш ва конференцияларни ташкилий ва сиёсий жиҳатдан юксак савияда ўтказиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Бундан мақсад — съезд ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларини бажариш юзасидан қилинаётган ишларни чуқур ва ўз-ўзини танқид асосида таҳлил этишдан, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларига партиявий раҳбарликни янада яхшилаш учун конкрет тадбирларни белгилашдан иборат.

КПСС Марказий Комитетининг йўл-йўриқларига мувофиқ партиянинг иқтисодий сиёсатини амалга ошириш масалалари йиғилиш ва конференцияларнинг ишида марказий ўринни олиши керак. Асосий иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш борасида содир бўлаётган тенденцияларга барқарор тус бериш, беш йилликнинг дастлабки йилларида йўл қўйилган қолоқликка барҳам бериш, умуман йиллик планни муваффақиятли тугаллаш ва 1984 йилда экономикани балансли ва самарали ривожлантириш учун мустаҳкам негиз яратишга кўпроқ эътибор бериш муҳимдир. Сифат кўрсаткичларини ошириш, маҳсулот етказиб бериш юзасидан шартномаларда олинган мажбуриятларга қаттиқ риоя қилиш, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ишлаб чиқариш қувватларини, уй-жойларни ўз вақтида ишга туширишни таъминлаш, транспорт ишини яхшилаш биринчи даражали аҳамиятга эгадир. Қишлоқ хўжалигида ҳосил ўрим-йиғими ва уни қайта ишлашни ўз вақтида ўтказиш, ем-хашак тайёрлаш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш планларини бажариш вазифалари биринчи ўринда турибди. Ҳамма соҳаларда ишнинг юксак натижаларига эришишни таъминлаш партия ташкилотларининг ҳисоботга энг яхши тайёргарлик кўришидан далолат беради.

Социалистик меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш алоҳида аҳамият касб этади. Уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлаш соҳасида бажарилаётган ишларни чуқур таҳлил этиш, танқид тиғини интизомни бузаётган ёки куч-ғайратини тўлиқ сарфламай ишлаётган конкрет шахсларга қарши қаратиш керак. Ҳамма жойда маънавий, моддий-ташкилий омилларни ишга солиш, ишлаб чиқаришда интизомсизликнинг ҳар қандай кўринишларига асло йўл қўймайдиган шарт-шароитларни вужудга келтириш муҳимдир.

Кенгаш қатнашчилари қуйидагиларни уқтириб ўтдилар: КПСС Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ ҳисобот-сайлов кампанияси давомида бутун партиянинг иши сифатида идеология ишини яхшилаш, унинг асосий халқ хўжалик вазифаларини ҳал этиш билан алоқасини мустаҳкамлаш соҳасида партия ташкилотлари кўраётган амалий тадбирларни батафсил қараб чиқиш лозим. Раҳбарлар, коммунистлар кишиларни тарбиялашда қандай иштирок қилаётганлигини аниқ билиб олиш, ёшлар ўртасида ишлаш масалаларига алоҳида эътибор бериш, бу ишни бажаришга партия ветеранларини кенг жалб этиш керак. Буржуа идеологиясининг таъсирига қарши, бизга ёт бўлган қараш ва ахлоқни орамизга ёйиш йўлидаги уринишларга қарши, ҳар қандай салбий ҳодисаларга қарши курашни кучайтиришга жиддий эътибор бериш зарур.

Ташкилий-партиявий ишлар масалалари йиғилиш ва конференцияларда батафсил кўриб чиқилиши керак. Бу ишнинг қандай аҳволда эканлиги партия ташкилотларининг кучи ва таъсирини белгилаб беради ва бу ишга доир асосий проблемаларга кўпроқ эътибор бериш жуда муҳимдир. Партия сафларини мустаҳкамлаш — шундай проблемаларнинг биридир. Партия ташкилотларининг сифат составини яхшилаш, партияга қабул қилиш вақтида якка-якка танлаб олишга қатъий риоя қилиш — энг муҳим вазифадир. Ҳар бир партия ташкилоти — бошланғич ташкилот, район, область, ўлка партия ташкилоти партияга қабул қилиш масалаларини хўжалик ва маданий қурилишнинг энг муҳим соҳаларида коммунистларни жой-жойига қўйишни яхшилаш билан чамбарчас боғлаб ҳал этишлари зарур.

Партия комитетларининг сиёсий раҳбарлигини юксак даражага кўтариш, иш услубини такомиллаштириш — ҳозирги кунда энг актуал вазифаларнинг биридир. Партия ташкилотлари Марказий Комитет 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорларига, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларига мувофиқ партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, ижрони контрол қилиш ва текширишни кучайтириш, кенгаш ва мажлисларни тартибга солиш, қоғозбозликни қисқартириш чораларини кўрмоқдалар. Аммо бу йўналишдаги ишлар ҳамма жойда ҳам бир хилда олиб борилмоқда, деб бўлмайди. Баъзи партия комитетларининг фаолиятида катта вазифаларга тамомила мос бўлиб тушадиган ташаббускорлик ва ишчанлик ҳали кўринмайди.

Сайлаб қўйиладиган органларда ишлайдиган кишиларни, кадрларни танлаш, КПСС Марказий Комитетининг қарорида таъкидлаб ўтилганидек, ҳисобот-сайлов кампаниясининг асосий масаласидир. Ташкилотчилик ишида ўзини кўрсатган, кишиларни ўзларига эргаштириб бора оладиган фаол ва обрў-эътиборли ўртоқларни ҳамма босқичдаги раҳбарлик органларига сайлаш керак. Ишчиларни, хотин-қизларни раҳбарлик органларига сайлаш, тажрибали кадрлардан фойдаланишни қобилиятли ёш ходимларни кўтариш билан тўғри қўшиб олиб бориш, партия органларида турли миллатларга мансуб коммунистлар вакиллари бўлишини таъминлаш, чинакам резервни вужудга келтириш катта аҳамиятга эгадир.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари ҳисобот ва сайловни партия ҳаётининг ленинча нормаларига қаттиқ риоя қилиш, чинакам демократизм ва принципиаллик вазиятида ўтказиш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим. Йиғилиш ва конференцияларнинг боришини мунтазам суратда кўздан кечириш, коммунистларнинг мулоҳазалари ва таклифларига зудлик билан эътибор бериш керак.

Партиядаги ҳисобот ва сайлов ҳамиша бутун мамлакатнинг ҳаётида катта воқеа бўлиб келди. Ҳисобот ва сайлов коммунистларни ҳам, партиясизларни ҳам Ватан бахт-саодати йўлида қилинадиган меҳнатда бутун куч-ғайратни сарфлашга йўналтиради, партия ташкилотларининг омма билан алоқаларини янада мустаҳкамлашга ёрдам беради. Йиғилиш ва конференцияларнинг кенг ошкоралигини таъминлаш, йиғилиш ва конференцияларга тайёргарликни, уларнинг ишини марказий ва маҳаллий матбуотда, телевидение ва радио орқали мунтазам ва батафсил ёритиб туриш муҳимдир. Шу билан бирга тўпланган тажрибани умумлаштириш, камчиликларни принципиал танқид қилиш алоҳида аҳамият касб этади.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, ҳарбий сиёсий органлар, оммавий ахборот воситаларининг масъул ходимлари қатнашдилар.

(ТАСС).

- *Йиғим-терим мавсумига ҳамма нарса шай бўлсин!*
- *Маккажўхори ўрим-йиғимининг ҳал қилувчи дамлари*
- *Юксак марраларни эгаллаш учун социалистик мусобақани янада авж олдирайлик*

НОМЕРГА ТЕЛЕГРАММА

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

● Москва районининг ғаллакорлари давлатга дон сотиш планини Андижон областида биринчи бўлиб бажардилар. Тайёрлов ташкилотларига 2365 тонна сара дон етказиб берилди. Ҳар гектар маккажўхори майдонидан 83 центнердан «каҳрабо дон» хирмони кўтарилди. «Октябрь», «Москва», «Октябрь 60 йиллиги», Киров номли, «Победа», «Правда» колхозларининг маккажўхорикорлари ҳосилдорликни гектар ҳисобига 85—90 центнерга етказиб, районнинг ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар.

Район хўжаликларида такрорий экинлар парвариши кун сайин кучайтирилмоқда.

МАРРА—55 ЦЕНТНЕР

● Сариосиё районидаги Ленин номли колхозининг Хайрулла Маманиёзов бошлиқ бригадаси пахтакорлари ҳосилдорликни гектар ҳисобига 55 центнерга етказиш учун ғўзаларини меҳр билан комплекс парвариш қилмоқдалар. Механизаторлардан Парда Шербоев, Хайрулла Саидов, сувчилардан Лутфулла Норматов, Хурсанд Очилдиевлар кунлик графикларни, ишда сифатга алоҳида эътибор берган ҳолда, бир ярим-икки ҳиссага етказиб бажармоқдалар.

Бригадада етиштирилган ҳосилнинг асосий қисми «зангори кема»ларда терилади. Шуни ҳисобга олиб, дефолиацияни энг яхши агротехника муддатида ўтказиш чоралари кўриб қўйилди. Терим машиналари эса аллақачон мавсумга шайланган. Ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олиш кўзда тутилмоқда.

Р. ЭШОВ.

Замондошларимиз

ЭЪТИҚОД

Сиз суратда кўриб турган йигитни Ленин номли колхоздагина эмас, балки, Бекобод районида ҳам ҳамма ҳурмат қилади, «киройи фарзандинг шундай бўлса» деб ҳавасланади. Тўйларда тўрдан жой кўрсатишади. Правление йиғилишларида унинг сўзлари, таклиф-мулоҳазаларини инобатга олишади. Ҳамиша янгиликлар жарчиси дейишади.

Ҳа, замондошимиз Суюнбой Турсунбоев ана шундай иззат-икромга механизацияга эътиқод қўйиши, механизаторлик касбини шарафлаши туфайли муяссар бўлди. У колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Адолат Рўзиматова бошлиқ бригадасида хизмат қилади. Чигит экишдан тортиб, пахтани йиғиб-териб олишгача бўлган дала ишлари комплексини машиналар ёрдамида бажаради. Бригада аъзолари бу йил 75 гектар майдонининг ҳар гектаридан 65 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олишган. Ана шунга яраша мўл ҳосил етиштирилаётир. Бунда оташқалб механизатор С. Турсунбоевнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

У яқин кунларда чопиқ тракторини «зангори кема»га алмаштиради. Мавсумда бункерлардан камида 300 тонна «оқ олтин» тўкишга сўз берди. Бекободлик механизаторлар сардори, замондошимиз Суюнбой Турсунбоев юксак маррани сўзсиз забт этади деган умиддамиз. Ҳамма нарсанинг теримга тахт қилиб қўйилиши бунинг шоҳидидир.

Х. Аввалов фотоси.

МАККАЖЎХОРИ ДОНИ—ДАВЛАТГА!

СУСТКАШЛИККА БАРҲАМ БЕРАЙЛИК

Республикамиз маккажўхорикорлари ҳосил ўрим-йиғимида ҳал қилувчи босқичга кирдилар. Бепоён далаларда етиштирилган ҳосил йиғиштириб олиниб, дони янчилиб давлатга топшириляпти. Уруғлик фонди, чорва моллар учун кўплаб озуқа жамғариб олинмоқда. Маккажўхоридан бўшаган майдонларга қайта экилган экинлар парвариши кучайтирилиб, мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратилаётир.

Ғанимат фурсатнинг қадрига етган кўпчилик районлар, хўжаликларнинг маккажўхорикорлари ўрим-йиғимни жуда қисқа фурсатларда тугалладилар. Борлиқ дон ва пояни сира нобуд қилмасдан саранжом-саришталаб олдилар. Давлатга «каҳрабо дон» сотиш планларини тўла ва ортиғи билан бажардилар. Пешку районидаги Жданов номли колхоздан Қумри Ҳасанова, Гагарин районидаги Акмал Икромов номли совхоздан Карим Абдураҳмонов, Пахтакор районидаги «Самарқанд» совхозидан Ҳайрулла Назаров, Қува районидаги «Коммунизм» колхозидан Ҳамид Сулаймонов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаларининг аъзолари «дала маликаси»дан айниқса катта хирмон кўтардилар. Қатор колхоз ва совхозлар, районлар давлатга маккажўхори дони сотиш йиллик планларини бажариб қўйдилар. Шу кунларда юксак социалистик мажбурият ҳисобига қўшимча дон топширмоқдалар.

Лекин ғанимат фурсат ўтиб кетаётганига қарамай айрим областлар ва районларда маккажўхори ўрим-йиғими ва давлатга дон топширишда ғоятда сусткашликка йўл қўйилмоқда. Бунга сабаб шуки, хўжаликлар измидаги мавжуд комбайнларнинг ҳаммаси ҳамон тўла ишга туширилган эмас. Бошқачасига айтганда, шу кунларда маккажўхори пайкалларида кеча-кундуз тинимсиз ишлатилиши зарур бўлган комбайнлардан бир қисми бекор турибди. Бундай ачинарли аҳвол Сирдарё, Бухоро ва бошқа қатор областларнинг хўжаликларида юз бермоқда. Шундай савол туғилади: мўл ҳосилнинг тақдири ҳал қилинаётган шу кунларда ишлатилмаган комбайнлар қачон ишлатилади?

Август ойи тугаяпти. Ҳадемай сентябрь ойи бошланади. Пахта йиғим-теримига киришилади. Ахир, шунгача борлиқ ҳосилни йиғиштириб олишимиз керак-ку! Шу ўринда Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида ўрим-йиғимни кучайтиришга қаратилган оператив чоралар кўрилиши зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ керак.

Комбайнларни тўла ишга тушириш билан ҳар сменадаги иш унумини ошириш зарур. Тошкент ва Навоий областларида ҳар бир комбайннинг кунлик иш унуми 5—6 гектар, ҳатто ундан кўпроқни ташкил этаётган бир кезда Сирдарё областида ҳатто 3 гектарга ҳам етмаётир. Шуниси таажжубланарлики, область ва район агросаноат бирлашмалари раҳбарлари бундай ачинарли аҳволга кўникиб қолаётирлар.

Кўпчилик районлар, колхозлар, совхозларда маккажўхорининг сўталари марказий хирмонларга тўплаб олинди. Лекин донни янчиш, тозалаш, тайёрлов ташкилотларига жўнатишда ўзибўларчилик ҳолларига йўл қўйилмоқда. Масалан, Бухоро областида 125 минг тонна маккажўхори дони тайёрланди. Аммо давлатга дон топшириш қониқарсиз олиб борилаётир. Бошқа айрим областларда ҳам шундай аҳволга дуч келинмоқда.

Маккажўхори ўрим-йиғими, беистисно, ҳамма жойда жадаллаштирилмоғи, бугун кечагидан, эртага бугунгидан каттароқ майдондаги ҳосил йиғиштирилиб, тайёрлов ташкилотларига кўпроқ, сифатлироқ дон жўнатилмоғи керак. Маккажўхори ўрим-йиғими муваққат иш. Вақтида отини қамчилаган деҳқонлар ютади, кечикканлар ютқазади. Буни унутмаслик керак. Партия ва совет ташкилотлари маккажўхори ўрим-йиғимининг ва давлатга дон топширишнинг боришини мунтазам назорат остига олмоқлари зарур.

САМОЛЁТЛАР СТАРТДА

● Ноқоратупроқ ўлка учувчилари беш йилликнинг учинчи йили пахта йиғим-теримида ўзбек ҳамкасблари билан бир сафда қатнашадилар.

Россиядан ўнлаб экипажлар ўзларининг АН-2 машиналарини Қарши даштига олиб келдилар. Бу самолётлар қўриқ ерлар узра парвоз қилишга — дефолиация бошлашга шай бўлиб турибди.

Одатда АН-2 самолётларининг экипажлари комсомоллардан иборат. Қашқадарё областидаги майдончалар узра самолётларни бошқарадиган комсомоллар бутун Ўзбекистондаги пахтакорларга ёрдам берадиган учувчиларга мурожаат қилдилар. Улар авиахимия ишларини юксак даражада: тез, аниқ, сифатли бажаришга ва шу тариқа пахта териш машиналарининг пахта майдонларига чиқиши учун кенг йўл очиб беришга даъват этдилар.

Қашқадарёликларнинг ташаббуси Жиззах даштида қўллаб-қувватланди. Бу ерда самолётлар оператив майдонларда шай бўлиб турибди. Бу ташаббус Фарғона водийсида ҳам маъқуллаб кутиб олинди. Бу ерда катта майдонларни дорилаши лозим бўлган самолётлар командани кутиб турибди. Бухоро ва Самарқандда, Қорақалпоғистон ва Хоразмда ҳам бу ташаббус қизғин маъқулланди.

...Украина ва Волга бўйидан, Москва ва Қирғизистон, Урал, Грузия ва Қозоғистондан Ўзбекистонга келган учувчилар ўз вазифасини шараф билан бажариш учун шай бўлиб турибдилар.

(ЎзТАГ).

А. А. ГРОМИКОНИНГ ФРАНЦИЯГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Франция ҳукуматининг таклифига биноан шу йил сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида амалий визит билан Францияга боради.

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Канада парламентининг жамоалар палатаси спикери Ж. Сове бошчилигидаги делегацияси Ўзбекистон бўйлаб қилган сафарини тугатди.

Республика Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев делегацияни 29 август куни қабул қилди. У Ўзбекистон ССР қонун чиқарувчи ҳокимият олий органининг фаолияти тўғрисида, республика меҳнаткашларининг экономика ва маданиятни ривожлантиришда эришган ютуқлари ҳақида меҳмонларга гапириб берди.

(ЎзТАГ).

ГАСТРОЛЬ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТДИ

ИВАНОВО. (ТАСС мухбири). Ўзбек пахтакорлари билан Иваново меҳнаткашлари ўртасидагина эмас, қардош республика пойтахти ва тўқимачилар ўлкаси ижодий коллективлари ўртасида ҳам дўстлик алоқалари мустаҳкамланиб бормоқда. «Севимли опереттталар саҳифалари» деган концерт билан Тошкент оперетта театрининг гастроллари якунланди.

Ўзбекистон артистлари бир ой мобайнида тўқимачилар ўлкасида 30 га яқин спектакллар қўйдилар, концертлар бердилар. Меҳмонларнинг гастроль афишасида сўнгги йилларда яратилган энг яхши спектакллар ўрин олган эди.

Қардош халқларнинг маданий алоқаларини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун Тошкент театри коллективи КПСС Иваново шаҳар комитети билан халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетининг фахрий ёрлиғига сазовор бўлди.

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК УЧУН

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетасининг саволларига жавоблари чуқур мамнуният ҳисларини уйғотди. Партиямиз ва давлатимиз раҳбари барча совет кишиларининг АҚШ империалистлари авж олдирган тўхтовсиз қуролланиш пойгасини тўхтатишга, ядро уруши хавфини даф этишга эришишга бўлган азму қарорини яна бир бор изҳор этди. Биз Юрий Владимирович Андропов илгари сурган янги тинчлик таклифлари қуролсизланиш юзасидан музокараларда мамлакатимизнинг принципиал позициясини бузиб кўрсатишга уринаётган чет эллик сиёсатдонларнинг ниятларини пучга чиқаради, деб ишонамиз.

Биз, моддий бойликларни яратаётган ишчилар урушни истамаймиз, биз ўз фарзандларимиз ва набираларимиз учун, ер юзидаги барча кишилар учун бахт-саодат ва мусаффо осмон бўлишини хоҳлаймиз. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия ва Совет давлатининг термоядро урушининг олдини олишга интилаётганлиги бизни ғоят қувонтирмоқда. Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг жавобларида совет халқининг тинчликка ва барча давлатлар билан тенг ҳуқуқли ҳамкорлик қилишга бўлган қатъий иродаси изҳор этилган.

Абдували ТУРДИБОЕВ,
«Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари, Октябрь революцияси ордени кавалери.

Қардошлик қуёши остида

«Қорақалпоғистон ва Доғистон, Сизлар қон-қардош бўлиб қолдингиз!» — СССР халқ артисти, Доғистон композитори Мурод Кажлаевнинг шу қасидаси мамлакатларимиз халқлари дўстлиги ва қардошлиги байрамининг гултожи бўлди. Бу байрам Қорақалпоғистонда бир неча кун давом этди. Автоном республика меҳнатчилари Доғистон адабиёти ва санъати вакилларини самимият билан сидқидилдан қабул қилдилар. Нукусда, индустриал Хўжайли шаҳрида, республиканинг пахтакор ўлкаси — Тўрткўлда, буюк Беруний юртида, Нефть-газ разведкачилари ва газ қазиб чиқарувчилар шаҳри — Қўнғиротда, қадимий Чимбойда илҳомбахш сўзлар янгради, талантларга бой бўлган меҳнатсевар Доғистон халқининг қўшиқ ва куйлари таралди. Дала шийпонларида доғистонлик ажойиб шоир, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати Расул Гамзатовнинг шеърлари баралла янгради. РСФСР халқ артисти Бурлият Ибрагимованинг пахтакорлар ҳақидаги қўшиғи учрашув тўғрисидаги эзгу эсдалик бўлиб қолади. Шеър ва музика муаллифи бўлган Бурлият Ибрагимова бу қўшиқни Тўрткўл районидаги Горький номли совхоз деҳқонларига тортиқ этди. Россия Федерациясида хизмат кўрсатган рассом Гейбат Гейбатов Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан бўлган учрашуви вақтида чизган лавҳалари йўл альбомидан жой олди. Доғистонлик ҳайкалтарош қорақалпоқ халқининг фашист босқинчиларига қарши жанг қилган мард фарзандининг образини яратишга қарор қилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси М. Ж. Юсупов Қорақалпоғистонда Доғистон АССР адабиёти ва санъати кунлари ёпилишига бағишланган кечада нутқ сўзлаб бундай деди:

— Доғистондан келган қардошлар билан бўлиб ўтган учрашувлар КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорларини амалга ошираётган автоном республикамиз меҳнаткашларига янги куч, янги ғайрат бағишлайди. Бундай учрашувлар совет халқлари ўртасидаги дўстлик ва қардошликни мустаҳкамлашга, уларнинг маданиятларини ўзаро бойитишга ёрдам беради, халқларни кўпмиллатли совет маданияти ғоят бой хазинасидан баҳраманд қилади.

Доғистон АССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари О. Ж. Алиев ҳурмат-эҳтиром кўрсатилгани учун делегация номидан самимий миннатдорчилик изҳор этди. Қорақалпоғистон меҳнаткашлари чўлда ўзлаштирилган ва фидокорона меҳнат туфайли яшнаб турган воҳага айлантирилган ерларда пахта ва шолидан, полиз экинлари ва бошқа экинлардан қандай мўл ҳосил етиштираётганликларини кўрдик, деди у. Биз қардош республика адабиёти ва санъати эришган муваффақиятлардан хурсанд бўлмоқдамиз.

Кечада Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитетининг биринчи секретари Қ. К. Камолов, КПСС Доғистон область комитетининг секретари Ш. А. Исмоилов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга!

ИЛҒОР ТАЖРИБА — ЮКСАК САМАРАДОРЛИК МАНБАИ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

МУСОБАҚА МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

1983 ЙИЛ • АВГУСТ № 8 (113)

МАЖБУРИЯТЛАРИНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАЖАРЯПСИЗ?

ҒОЛИБЛИККА КАФОЛАТ

Ғолиблик катта масъулият талаб қилади. Социалистик мусобақада ғолиб чиқмоқ учун имкониятлардан унумли фойдаланиш, резервларни ҳаракатга келтириш зарур бўлади. Оддий малака, кундалик меъёр устига ана шулар ҳам қўшилган тақдирдагина ғолиблик таъминланиши мумкин. Ўз ишини пухта билган, технологияни ҳамда касб маҳоратини муттасил ошириб бораётган илғор ишчилар белгиланган нормаларни ортда қолдириб, улкан марраларни эгалламоқдалар, ишлаб чиқаришда рекорд натижаларга эришяптилар.

Шу ўринда биргина мисолни келтириб ўтишнинг ўзи кифоя. Беш йиллик мобайнида ўн йиллик ва ундан ҳам кўпроқ шахсий норма бажариш ташаббуси билан чиққан ишчилар ваъдаларига вафо қилмоқдалар. Уларнинг аксарияти ўн биринчи беш йиллик планларини бажариб, келгуси беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётганликлари қувончлидир. Андижонлик экскаваторчи, СССР Давлат мукофотининг лауреати Ёқубжон Марасулов, тошкентлик тўқимачи Кароматхон Ёқуббоева, Марғилон «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси Пойтуқ филиалининг ишчиси Санобар Алимова каби ўнлаб ташаббускорлар, уларнинг юзлаб издошлари беш йиллик маррасидан ўзиб ишлаяптилар.

Бой тажриба, илғор иш усуллари, имкониятлардан ўринли фойдаланиш, битмас-туганмас резервларни ғайрат билан ҳаракатга келтириш, фан-техника ютуқларига амал қилиш, машина-ускуналар қувватидан омилкорлик билан фойдаланиш — ана шуларнинг ҳаммаси ғолиблик учун кафолат берадики, бунга амал қилган ҳар бир ишчи юксак натижаларга эришавериши табиий. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошириш учун қизғин кураш олиб бораётган республикамиз индустрияси, қурилиш ва транспорт тармоқларининг меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик вазифаларини адо этишда юқори натижаларга эришмоқдалар. 1983 йилнинг етти ойи планлари муваффақиятли бажарилди. Республика индустрияси маҳсулот реализация қилиш планини 102,4 процент адо этди. Саноатнинг кўпгина тармоқларида маҳсулот тайёрлаш ҳажми кўпайиб, меҳнат унумдорлиги юксалди. Давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулотларнинг хиллари ва умумий ҳажми анча кўпайди.

Қатор янги ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилди. Пахта тозалаш саноати ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида реконструкциялаш ишлари суръати жадаллашди. Уй-жой бинолари қурилиши тезлашди. Кўплаб мактаблар, болалар боғчалари, маиший объектлар муддатидан илгари ишга тушириила бошлади. Ана шуларнинг ҳаммаси касби бинокор ва монтажчи бўлган бунёдкор кишиларнинг ғайрат-шижоати самарасидир. Шуни таъкидлаш керакки, темир йўл ва автомобиль транспорти ишида сезиларли ўзгариш юз берди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми ишга ижодий муносабатда бўлиш масаласига алоҳида эътибор берганлиги бежиз эмас. Кўпгина корхоналар ва қурилиш ташкилотларида ишга ижодий муносабатда бўлишнинг ажойиб самаралари кўриниб турибди. Шу билан бирга, топширилган ишни пайсалга солаётган, планларни бажармаётган, қурилиш муддатларини чўзиб юбораётган коллективлар ҳам бор. Бундай коллективларда социалистик мажбуриятлар у ёқда турсин, ҳатто давлат планлари ҳам барбод бериляпти.

Яна шундай ҳоллар ҳам юз бермоқдаки, бу — кўзбўямачиликдан, масъулиятсизликдан бўлак нарса эмас. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг айрим бўлинмаларида ишчи ва мутахассисларнинг ижодкорлигига тегишлича эътибор берилмаяпти. «Узтрансспецстрой» бирлашмасининг Урганч бинокорлик бошқармасида худди шундай аҳвол юз берди. Бу ерда юқори ташкилотга: «Ўтган йили 5 та рационализаторлик таклифи жорий этилди, шунинг 4 таси йилига 25 минг сўм самара беради» деган ҳисобот ҳавола қилинган. Амалда эса бошқарма ишчи ё мутахассисларидан биронта ҳам рационализаторлик таклифи тушмаган. «Узстроймеханизация» тресті раҳбарлари бўлса ихтирочилик ва рационализаторлик ишлари тартибини буздилар. Трест маъмурияти аппарат ходимларини ёппасига мукофотлаш йўлини тутиб, ижодкорлик учун ажратилган капитал маблағларни асоссиз совириб юбормоқда. Махсус буйруқ билан 3,7 минг сўм 66 кишига, жумладан техника ижодкорлигига алоқаси бўлмаган трест юристига, кадрлар бўлими ходимларига, хўжалик мудирига, секретарь-машинисткага мукофот тариқасида бўлиб берилган. Маблағларнинг самарадорлиги ҳақида қайғуриш ҳам шундай бўладими!

Давлат планлари, социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун пешқадамлар сафини кенгайтириш, интизомни мустаҳкамлаш, ҳар бир ишчи ва мутахассисдан меҳнатга ижодий муносабат ҳислатларини меҳр билан тарбиялаш, ғолибликка кафолат берадиган барча омиллардан ва, айниқса, меҳнат унумдорлигини ошириш омилларидан тўла фойдаланиш керак. Партия бизни шунга даъват этяпти.

ИЖТИМОИЙ ТАШАББУСЛАР ВА ОММАВИЙ ҲАРАКАТЛАР КАБИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИНГ ФОРМАЛАРИ ҲАМ АБАДУЛ-АБАД БЕЛГИЛАБ ҚЎЙИЛГАН, ҚОТИБ ҚОЛГАН ҚАНДАЙДИР БИР НАРСА ЭМАС. УНИНГ ФОРМАЛАРИ ЖАМИЯТНИНГ МОДДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ЕТУКЛИГИ ДАРАЖАСИГА ҚАРАБ ЎЗГАРИБ БОРАДИ. БИНОБАРИН, ЖАМИКИ ФОЙДАЛИ, ҲАЁТБАХШ ТАШАББУСЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ПАЙҚАБ, ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА ОММАЛАШТИРИШ ПАРТИЯНИНГ ВАЗИФАСИДИР.

Ю. В. АНДРОПОВ.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДАМИЗ

● СССР 50 йиллиги номли мотор-ремонт заводимиз — Нукусдаги йирик саноат корхоналаридан бири.

Коллективимиз йил бошидан буён шаҳар саноат корхоналариаро социалистик мусобақада олдинда боряпти. Ўнлаб илғор ишчи-хизматчиларнинг меҳнат календарида 1984 йил бошланганига анча бўлди. Уларнинг сафида биз — ота-бола Умрзоқовлар ҳам борлигимиз билан фахрланамиз.

Корхонада 1948 йилдан буён меҳнат қиламан. Бирор йил йўққи, белгиланган план-топшириқларимни ошириб бажармаган бўлсам. Мусобақада илғорлар қаторидаман. Шу ерда КПСС аъзолигига қабул қилиндим. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатлигига сайландим. Кўплаб ёш ишчилар устозиман. Ҳозир уларнинг ҳаммаси ўзим билан ёнма-ён баракали меҳнат қилишяпти.

Йиллар ўтиб, фарзандларим — Чўқай билан Кўпай ҳам изимдан келишди. Айни пайтда Чўқай ҳарбий хизматда. Кўпай эса ёнимда, ишчи-ёшлар кечки ўрта мактабида ўқиш билан бирга ремонт ишлари устаси бўлиб етишяпти. Ота-бола бир дастгоҳда ишлаяпмиз. Илғор тажрибалардан фойдаланиш ва тадбиркорлик билан иш тутиш— икковимиз эришаётган юксак самараларнинг кўпайишида қўл келмоқда. Ота-бола ремонтчилар беш йиллик планларимизни уч ярим-тўрт йилда бажаришга аҳд қилганмиз.

Бойман УМРЗОҚОВ,
меҳнат ветерани, ишчи.

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

● Трестимиз коллективи уй-жой қурилиши юзасидан 1983 йил план-топшириқларини барвақт адо этдилар. Термиз, Сариосиё, Ленин йўли ва Жарқўрғон районларида 25 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида таъкидланганидек, меҳнаткашлар учун турар жойлар қуриш ўзимизнинг долзарб вазифамиз эканлигини чуқур ҳис этиб, индустриал қурилиш методларини кенг кўламда қўллашга, меҳнат унумдорлигини оширишга бел боғлаганмиз. Пудрат ишлари ва товар маҳсулоти ишлаб чиқариш топшириқларини икки баравар ортиғи билан адо этишга эришдик. 60 ўринли касалхона, 624 ўринли мактаб биноси, ҳунар-техника билим юрти ётоқхонаси, 600 бошга мўлжалланган молхона бинолари буюртмачиларга муддатидан олдин топширилди.

Қурилиш ишларининг юқори сифатли бўлиши, топшириқларнинг бажарилиши учун бошланган социалистик мусобақада 2-, 52- ва 87-механизациялашган кўчма колонналар коллективлари ғолиблик қилмоқдалар.

Трестимиз бунёдкорлари шу йил охиригача пландан ташқари 20 минг квадрат метр уй-жой бинолари қуриб бериш мажбуриятини олишган.

Ғ. АБДУЛХАЕВ,
М. ЯНГИРОВ,
Сурхондарёдаги 26-қурилиш тресті бинокорлари.

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

ИККИ МАНЗАРА

КПСС XXVI съездида Москва, Ленинград, Олмаота ва Вильнюс сингари шаҳарлар билан бирга Навоий шаҳри қурилишларининг ҳам диққатга молик эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилганди. Навоийлик бинокорлар бу юксак баҳога жавобан ҳозир ҳам тикланаётган иншоотлар пишиқ-пухталиги, гўзаллиги, қулай ва афзаллигига катта эътибор бермоқдалар. Муваффақиятларга эришишда бунёдкорлик ишларининг илғор методлар асосида олиб борилаётганлиги муҳим роль ўйнаётир.

Навоий қурилиш бошқармасига қарашли 11-қурилиш-монтаж ташкилоти 1974 йилда ташкил этилди. Коллектив 1977 йилдан буён бригада пудрати методи асосида ишламоқда. Дастлаб Г. Подварчан бошлиқ пардозловчилар бригадаси ташаббускор бўлди. Қолган меҳнат коллективлари уларнинг изидан боришди. Бугунги кунда бошқармада бажарилаётган барча қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг 95 проценти бригада пудрати методи асосида амалга оширилмоқда.

Бошқарма ўтган йили навоийликларга пландан ташқари 3245 квадрат метр, шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида қарийб 1000 квадрат метр уй-жой бинолари қуриб берди.

— Янги усулда ишлаш, — дейди КПСС XXVI съезди делегати Г. Подварчан, — тез ва соз қуришни таъминлаш билан бирга одамларнинг меҳнатга муносабатини ҳам тубдан ўзгартирди. Қурувчилар ишда масъулиятни чуқур ҳис этиб, унга ижодий ёндашадиган бўлиб қолдилар. Прогул, кадрлар қўнимсизлиги сингари ҳоллар барҳам топди. Тежамли, сифатли қуриш ҳаракати кучайиб боряпти.

«Навоиирстрой» трестининг шаҳардаги кўчма механизациялашган колоннасида эса бутунлай бошқача манзарага дуч келдик. Бу ерда бир қараганда ҳамма иш кўнгилдагидек кўринсада, аслида кўзда тутилган ишлар ижроси ўлда-жўлда ётибди.

— Коллективимиз 1982 йилги ва шу йилнинг ўтган ойларига белгиланган давлат планларини асосан бажарди, — дейди колонна бошлиғи Усмон Иброҳимов. — Қурилиш-монтаж ишларининг қарийб ярмини бригада пудрати асосида уддалаянмиз. Лекин...

Ҳамма гап ана шу «лекин»да. Чунки, колоннадаги бугунги аҳвол бошлиқ таъриф қилишга уринган даражада эмас. Асосий объектлар — Охунбобоев номли, «Навбаҳор», «Навоий-2-Б», «Конимех-2» насос станциялари қурилиши чўзилиб кетмоқда. Қурилиш участкаларида меҳнат унумдорлиги ва интизомнинг самараси сезилмаётир. Қисқаси, меҳнатнинг чинакам социалистик ўз-ўзини бошқариш формаси — бригада пудрати методи кенг ёйилмаётир.

Ҳолбуки, бугунги кунда колонна зиммасида жуда муҳим ишлар турибди. Кенжа область келажаги ерларни комплекс ўзлаштириш, янги насос станциялари барпо этиш сингари масъулиятли юмушларда коллективнинг муайян ҳиссаси бўлмоғи лозим. Буни трест раҳбарлари, қолаверса, тегишли юқори ташкилотлар ҳам жиддий ўйлаб кўрмоқлари керак.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Сиз суратларда кўриб турган бу икки ишчи бутун куч-ғайратларини маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқариш қувватларидан ва ресурслардан оқилона фойдаланиш, илғор тажрибаларни кенг ўзлаштириш каби мақсадларга қаратиб, меҳнатда катта ютуқларга эришмоқдалар. Чапда — Бухоро тўқимачилик комбинати тўқув фабрикасининг пешқадам тўқувчиси Башира Қиличева. У меҳнат қилаётган корхонадаги ҳар бир дастгоҳда ҳозир соатига 4 метр газлама ишлаб чиқариляпти. Бу — пландагидан 2 баравар кўп. Ўнгдаги суратда эса Олмалиқ мис эритиш заводининг илғор ишчиси Риза Вели ўғли Ризаев. Яқинда у коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак ном эгаси бўлди.

А. Мирзажонов (ЎзТАГ),
В. Сироткин фотолари.

Ишчи минбари

БРИГАДА УСУЛИ АФЗАЛЛИГИ

«Ишлаб чиқариш планларини ошириб бажариш, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов, — **шунда ҳам асосан миқдор кўрсаткичлари бўйича бажариш учун мусобақалашув — социалистик мусобақанинг ҳозирги асосий формаларидан биридир».** Бунинг учун, шубҳасиз, ҳар бир меҳнат коллективида қўлланаётган иш тажрибаларимиз самарадорлигини тобора ошириб бориш керак бўлади. Биз шундай қиляпмиз ҳам. Масалан, кейинги пайтларда аврбандчилик цехимизда деярли катта ўзгаришлар бўлганича йўқ. Аввалги дастгоҳларда ишлаяпмиз, ишчиларимиз ҳам унчалик кўпаймади. Лекин маҳсулот ишлаб чиқариш ўсмоқда. Ўтган йилнинг биринчи ярмига нисбатан бу йил меҳнат унумдорлиги сезиларли даражада ортди.

Бундай натижанинг қандай қўлга киритилаётгани ҳақида гапирмоқчиман. Бизда меҳнатни енгиллаштириш, технология жараёнини такомиллаштириш, ишда илғор методларни жорий этиш борасида бир талай ишлар амалга ошириляпти. Айниқса, тандаларга авр боғлашнинг механизация зиммасига юклатилгани айни муддао бўлди. Авваллари бу иш қўл кучи билан бажарилар эди. Натижада маҳсулот ишлаб чиқаришда бирмунча қийинчиликларга дуч келинарди.

Ўз иш жойимизда фойдаланишимиз мумкин бўлган резерв ва имкониятларни қидириб топишга интилдик. Мен етакчилик қилаётган бригада тўқувчилик цехи учун танда тайёрлайди. Бизда бажариладиган иш ҳаммани ҳам ўзига жалб қилавермайди. Илгарилари бу жараёнда ишлаш учун кўплаб кишилар келиб кетишарди. Натижада бригада аъзолари тез-тез алмашиб турарди. Айниқса, шу соҳада бир неча йил ишлаган дуруст мутахассислар бошқа ишга ўтиб кетганларини айтмайсизми!? Бунинг сабаби ўзини кўрсатиб, жон куйдириб ишлаётганларнинг ҳам, ўзини ҳар томонга ташлаб ишлаганларнинг ҳам бригадада ой якунланганда иш ҳақларида унча фарқ бўлмаганлигида эди.

Янгиликка интилувчи пешқадам ишчиларнинг таклифи билан коллективда бригада методини қўллай бошлаганимиздан кейин аҳвол бутунлай ўзгарди. Меҳнат интизоми мустаҳкамланди, ҳар бир ишчининг умумий натижа учун қизиқиши ортди. Кимга янги усул ёқмаган бўлса, бошқа цехларга кетди. Биз уларни ўз навбатида ушлаб қолишга ҳаракат ҳам қилмадик. Пировардида, ишга виждонан ёндашилса — оз киши билан ҳам планни бажариш имкони борлиги аниқланди. Аввал коллективимизда 22 киши меҳнат қилган бўлса, ҳозир улар 16 кишини ташкил этади.

Ўн биринчи беш йиллик бошлангандан буён эса бригадамиз ишчилари пландаги 3289 ўрнига 4317 та танда тайёрлашга эришишди. Яқинда биз уч йиллик планни бажариб, 1984 йилнинг январь ойи ҳисобига меҳнат қила бошладик.

Бизнинг ортимиздан бошқа коллективлар ҳам янги усулга ўта бошладилар. Ҳозир комбинатимизда бу усулга алоҳида аҳамият берилмоқда. Кўп йиллик тажрибага эга бўлган, обрўли ишчиларни танлаб, уларни қисқа муддатли курсларда ўқитдик. Айни кунларда комбинат бўйича 131 бригадага бирлашган 2577 киши калугаликларнинг илғор методи асосида иш юритишмоқда. Цехимизнинг ўзидагина уларнинг сони 15 кишини ташкил этди.

Пилла сараловчиларда ҳам иш яхши ташкил этилмаган эди. Боз устига улар сараланган пиллаларга сифатсизлари ҳам аралашиб кетарди. Пиллакашлар учун эса хом ашё сув ва ҳаводек зарур. Улар бўлса смена давомида шошилишмасди. Бу ҳам майли, улар тағин ишни эртароқ тугаллаб кетишга ҳам ҳаракат қилишарди. Сараловчиларнинг иш ҳақи пиллакашлик корхонасидаги умумий натижага боғлиқ бўлиб қолгандан сўнг аҳвол бутунлай ўзгарди. Коллективнинг бир тан-бир жон бўлиб ишлашига, резервлардан оқилона фойдаланишга имкон туғилди. Булардан бири — меҳнат интизомининг мустаҳкамланишидир.

Комбинат коммунистлари, комсомол активлари бир неча бор рейд ўтказиб, ишга кеч қолувчиларни, ишдан эрта қайтувчи ҳамда прогулчиларни аниқлади. Жамоатчилик томонидан қаттиқ танбеҳ берилиб, ойлик мукофотидан маҳрум этилди. 1980 йили 11,8 минг ишчикуни йўқотилган бўлса, ўтган йили бу рақам 9 минг ишчи кунини ташкил этди.

Атлас ижодкорлари ўтган етти ойни ҳам муваффақиятли якунлашди. Пландаги 108 миллион 400 минг сўмлик ўрнига 119 миллион 114 минг сўмлик харидорбоп газламалар етказиб берилди. Бу эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 7,4 процент ўсишга эришилди, демакдир. Рақамлардан кўриниб турибдики, илғор тажрибалар асосида олиб бораётган ишимизда миқдорий самаралар тобора ортиб боряпти.

**Собиржон ИБРОҲИМОВ,
Наманганадаги КПСС XXV съезди номли аврли газламалар комбинатининг аврбандчилар бригадаси бошлиғи, коммунистик меҳнат зарбдори.**

ЯНГИЛИККА ИШТИЁҚ

Андижон ип газлама комбинатининг Избоскан районидаги Чувама филиали ишчи-мутахассисларнинг фидокорона меҳнати туфайли муддатидан 4 ой илгари тўла қувват билан ишлай бошлади. Мамлакатимиз ишчиларининг энг яхши хислатларидан бири шуки, қаерда кўпчиликка фойдали, эл-юрт манфаатини кўзлаган янгилик ёки илғор тажриба туғилса, ўша янгилик ва тажрибани тезда илғаб олишга, ўзлаштиришга киришилади.

Коллективнинг 428 ишчиси корхонамиз ҳаракатга келиши билан прогрессив иш методлари туғилган Краснодар ва Калинин шаҳарлари тўқимачилари ҳузурида бўлиб, уларнинг иш тажрибаларини ўрганиб қайтишди. Эндиликда ана шу моҳир ишчи-хизматчиларимиз ғайрат-шижоати туфайли шу йилнинг етти ойида пландагидан 36 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди.

**Азиза АБДУРАЗЗОҚОВА,
тўқувчи.**

КОРХОНА ОДИМЛАРИ

РЕЗЕРВЛАР — БЕШ ЙИЛЛИК ХИЗМАТИДА

Қўқондаги «Электромаш» заводи коллективи ўз маҳсулотларини жаҳоннинг ўттиз беш мамлакатига жўнатиб турибди. Табиийки, бу — уларнинг ҳаммаси жаҳон стандарти талаблари даражасида бўлаётганидан далолат. Иттифоқимиз республикаларига реализация қилинаётган маҳсулотлар ҳам давлат Сифат белгиси ва олий сифат категориясига мансуб буюмлардир.

Шу нарса диққатга сазоворки, электромашчилар эришилган бу ютуқлар билан кифояланиб қолаётгани йўқ. Ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш ва сифат кўрсаткичларини кескин оширишга астойдил бел боғлаган корхона коллективининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида кўрилган масалалар фикримизнинг далилидир. Унда фан-техника тараққиётини тезлаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини янада яхшилаш борасида атрофлича сўз юритилиб, аниқ тадбирлар белгилаб олинди.

Умуман олганда, корхонада беш йиллик бошидан буён катта тараққиёт тадбирлари амалга оширилди. Чунончи намлаш ва қуритиш, йиғиш ва пайвандлаш, бўяш, ҳимоя ва ўров ишлари сингари жараёнларни ўз ичига олган бешта ремонт-механика устахоналари ремонтдан чиқарилди. Намлаш ва қуритиш бўлимида «АУВ-925» маркали намловчи вакуум линияси ўрнатилди. Унинг ишга туширилиши трансформатор ўрамларининг намланиш даражасини олий категорияга кўтариш имконини берди.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш йўлида трансформаторлар учун ишлатиладиган пўлат сим ўрамларини кесувчи «АХ-123» ва «АХ-179» линиялари катта роль ўйнади. Линиянинг жорий этилиши ўрамлар қирқув ишини осонлаштириш ва ҳар бир трансформатор сарф-харажатини 0,9 килограммга камайтиришга имкон беряпти.

Завод инженер-техник ходимлари беш йилликнинг ўтган йиллари давомида янги типдаги пайвандлаш трансформаторлари ишлаб чиқариш учун катта технологик тайёргарлик кўрди. Кўплаб технология жиҳозлари, ностандарт ва махсус ускуналар чизмалари ҳозирланди. Ишлаб чиқаришга янги техника ва прогрессив жараёнларни кенг жорий этиш туфайли корхона 190 минг сўмлик иқтисодий фойда кўриб, маҳсулот таннархи бир неча баробар арзонлашди. 91 минг сўмликдан кўпроқ самара олинди. Янгиликлар ва прогрессив методларнинг кенг ўзлаштирилиши коллективга бошқа корхоналарнинг илғор тажрибаларини ҳам изчил ўрганишда ёрдам бермоқда. Масалан, асбобсозлик участкаси бошлиғи И. Мосияченко, қуюв участкаси мастери М. Рустамов, инженерлардан Ш. Мансуров, Н. Румянцева ўртоқлардан иборат бир группа мутахассислар Фарғона газ аппаратлари заводида асбобсозлик хўжалиги ва қуюв ишлаб чиқариши билан танишиб қайтишди, уларнинг илғор иш усулларини ўз корхоналарида жорий этишда жонбозлик кўрсатишди. Бош механик Л. Славин бошлиқ бир группа ишчи ҳамда мутахассислар «Ташэлектромаш» заводида бўлиб, пўлат сим ўрамларини қирқиш технологиясини ўзлаштириб олишди. Шундан сўнг корхона меҳнат аҳли пойтахтлик касбдошларининг илғор тажрибалари билан танишдилар. Ҳозир корхонанинг ҳаракатдаги барча линиялари завод ишлаб чиқариш суръатига суръат қўшмоқда.

Тажриба участкаси бошлиғи В. Кучер билан инженер-технолог Л. Максимова Ленинграддаги «Электрик» заводида пўлат сим ўрамлари қатламларини фотохимия усулида тайёрлаш технологиясини ўрганиб қайтишди. Ҳозир бу янгиликларнинг ҳаммаси корхона коллективи томонидан мукаммал ўрганиб олинган.

Бу йил ва умуман ўн биринчи беш йилликда корхона коллективи олдида турган муҳим вазифалар кўп. Пайвандлаш трансформаторларининг каркас узелларини бўяш ва қуритишга тайёрлаш линиясини жорий этиш, ремонт-механика устахонаси майдонларида ҳимоя-ўров ва пайвандлаш ишлаб чиқариши участкасини ташкил этиш, янги компрессор ва қозонхона қуриш, маиший корпус қурилишини тугаллаш сингари қатор долзарб ишлар шулар жумласидандир. Ўн биринчи беш йилликда қувватларни 1,5 миллион сўмлик ошириб, 350 минг сўмлик иқтисодий самара олиш ва ишлаб чиқариш кучларини тўғри жойлаштириш, меҳнатни оқилона ташкил этиш ҳисобига 84 кишини бошқа иш участкаларига ўтказиш кўзда тутилган.

Корхона коллективи барча техника-иқтисодий кўрсаткичларини муттасил ошира бориб, турдош коллективлар ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Айниқса, беш йилликнинг учинчи йили яхши бошланди. Чунончи, ўтган ойлар давомида пландан ташқари салкам 150 минг сўмлик товар маҳсулот тайёрланиб, қўшимча 350 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. 100 минг сўмлик атрофида халқ истеъмол моллари тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги 102,7 процент ўсди.

Коллектив эришаётган бу ютуқларда трансформатор ғалтаклари ўровчиси, Ҳурмат Белгиси ва III даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари нишондори Нўъмон Ризаев, йиғувчилар бригадаси бошлиғи Меликўзи Ғаниев, слесарь Валентина Харченко, Раиса Варапаева сингари ўнлаб илғор ишчиларнинг ҳиссаси катта.

Завод ишчи-хизматчилари ишлаб чиқаришни бошқаришда тобора фаол қатнашадиган бўлиб қолишди. Масалан, учинчи ишлаб чиқариш участкасида бир йўла деталларни кесиш, қуйиш ва силлиқлаш ишлари бажарилади. Участкада битта комплекс бригада ва тўртта деталь кесувчи ишлайди. Собиржон Қўлдошев бошлиқ илғор ишчилар ва мураббийлардан иборат 7 киши бригада кенгашига сайланди. Ишлаб чиқаришда туғилган барча баҳсли масалалар шу кенгаш йиғилишида ҳал этилмоқда. Бу эса меҳнат унумдорлигини ошириб, иш вақтининг бекорга йўқотилиш ҳолларига чек қўймоқда.

Завод одамлари ва одимлари ҳақидаги ушбу ҳикоямизга яна шуни илова қилиб айтиш мумкинки, КПСС Марказий Комитетининг шу йил июнь Пленуми қарорларига жавобан корхона меҳнат аҳли йиллик топшириқларини декабрь ойи бошидаёқ адо этишга сўз беришган.

Г. БАНКЕТОВ.
Қўқон шаҳри.

Далалардан дараклар

ТЕРИМГА ШАЙ

● Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози меҳнат аҳли бу йил 1000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштиришга қатъий аҳд қилган. Хўжаликда ғўза парвариши қизғин давом эттирилмоқда. Шу кунларда 1.100 колхозчи далаларда ғўзаларни суғориш, қатор ораларини культивациялаш, бегона ўтларни йўқотишда фаол қатнашмоқда. Ўсимлик фақат «шарбат» усулида суғорилиши туфайли кўсаклар тобора тўлишиб етилмоқда.

И. Қаршиев, Ж. Шукуров, У. Сатторов, О. Мусаев ва бошқа юқори ҳосил усталари бошчилик қилаётган бригадаларга қарашли майдонлардаги ҳар туп ғўзада 13—14 тадан тўқ кўсак бунёдга келтирилди. Ғ. Дўсонов, Н. Шаймонов, Р. Ўроқов, Ж. Турдиев ва бошқа механизаторлар кунлик графикни анча ортиғи билан бажараётирлар. Культивация, чопиқ, суғориш, зараркунандаларга қарши кураш бир-бирига узвий равишда боғланган ҳолда ўтказилмоқда.

Айни кезда хўжаликда пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишлари меъёрига етказилмоқда. Мавжуд «зангори кема»лар, кўсак узиш ва чувиш, тўкилган пахтани териш механизм-агрегатлари сифатли ремонтдан чиқариб қўйилди. Механик-ҳайдовчилар сафи тўла комплектланди. Дефолиация ўтказишга пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Бир сўз билан айтганда, хўжалик пахтакорлари «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштириш билан йиғим-теримни ғоятда қисқа фурсатларда тезкорлик билан ўтказишга шайланмоқдалар.

Ш. МАҲМУДОВ.

ЎРИМ ҚИЗҒИН

● Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Иброҳим Зокиров бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси аъзолари «каҳрабо дон»дан рекорд ҳосил етиштирдилар ва ўрим-йиғимни тез кунлар ичида туғаллаш учун мусобақани кучайтирмоқдалар.

— Бу йил ҳар гектар ердан 100 центнердан ҳосил олишни кўзда тутган эдик, — дейди бригадир. — Лекин сўталар жуда бўлиқ бўлди. Ўсимликни кўз қорачиғидек асрадик, зараркунандаларга ем бўлишига йўл қўймадик. Комбайнларни тонг саҳардан қош қорайгунча тинимсиз ишлатяпмиз. Бир грамм доннинг исроф бўлишига йўл қўймаймиз. Дастлабки ҳосил чўғи шундан далолат беряптики, гектаридан 110 центнердан хирмон кўтарамиз. Шунингдек, 510 центнердан поя оламиз. Қатор ораларига экилган хашаки лавлаги ҳосилдорлигини ҳам ошириш чораларини кўрмоқдамиз.

Хўжаликнинг бошқа маккажўхорикорлик бригадаларида ҳам ўрим-йиғим, дон янчиш ва давлатга топшириш жадаллик билан олиб борилаётир.

Ш. НИШОНОВ.

ШОЛИ МЎЛ БЎЛАДИ

● Биз яқинда Ленинобод районидаги «Партия XXII съезди» шоликорлик совхозида бўлиб, хўжалик раҳбари Н. Тўлепбергенов билан шоликорларнинг бунёдкорлик меҳнатлари ҳақида суҳбатлашдик.

— Йил шоличилик учун дастлаб ноқулайроқ келди. Сув тақчил бўлди, — ҳикоя қилди у, — кейинчалик сув кўпайиб, ишимиз юришиб кетди. Бугун шуни айтишим керакки, шолидан ҳар қачонгидан ҳам юқори ҳосил етиштирмоқдамиз. Мутахассислар ва бободеҳқонлар билан ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. Совхозимиз бўйича аввал кўзда тутилган 20 минг 700 тонна ўрнига 25 минг 300 тонна «қирмизи дон» тайёрлаймиз. Шоли пайкалларида шунга яраша ҳосил бор.

Лекин халқимизда чаноқдагиси эмас, хирмондагиси ҳисоб деган гап бор. Бош вазифамиз парваришни кучайтириш йўли билан тўпланаётган донни тўла сақлаб қолиш, тезроқ етилишини таъминлашдан иборат. Б. Хўжаева, Н. Тажетов, Т. Акимниёзов каби уста деҳқонлар бошчилик қилаётган бригадаларда гектаридан камида 70 центнердан шоли хирмони кўтариш учун курашилмоқда, шунга яраша парвариш олиб борилаётир. Шолипояларнинг суви мунтазам алмаштириб турилибди, бегона ўтлар йўқотиляпти. Зараркунандаларга қарши профилактик чоралар кўриляпти.

Азамат шоликорлар ўрим-йиғимга тайёргарлик ишларини ҳам меъёрига етказмоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

* * *

Жамоатчи мухбирлардан Ҳ. Кимсанов (Ўзбекистон райони), Н. Турсунов (Усмон Юсупов), С. Қўчқоров (Киров), А. Йўлдошев (Дўстлик), Р. Ўролов (Иштихон), М. Давронов (Ўзбекистон), Ғ. Пўлатов (Наманган), Ҳ. Тўраев (Навбаҳор райони)лар йўллаган хат-хабарларда ҳам далалардаги қайноқ меҳнат мавзуи қаламга олинган.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхози пахтакорлари ғўза парваришини пахта йиғим-терими бошлангунча бир дам ҳам тўхтатмасликка, ҳосил нишонларини янада бўлиқ қилишга қарор этдилар. Айни пайтда пахта териш мавсумига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг йиғим-теримни ўтказиш юзасидан қабул қилган қарори асосида пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Суратда: ғўза парваришида пешқадамлик қилаётган механизатор Абдувоҳид Ҳайдаров. Механизаторлик касбини шарафлаётган бу йигит терим агрегатини ҳам мавсумга ҳозирлаб қўйди.

В. Молгачев фотоси.

ҚОНУН ВА ТРАНСПОРТ ИНТИЗОМИ

Бизнинг суҳбат

СССР Олий Совети Президиуми «Йўл ҳаракати қоидаларини бузганлиги учун маъмурий жавобгарлик тўғрисида» фармон қабул қилди. Бу фармон шу йил 1 сентябрдан амал қила бошлайди. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Давлат автомобиль инспекцияси бошқармасининг бошлиғи, милиция полковниги Н. Рўзимуродовга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— СССР Олий Совети Президиумининг бу фармонининг кучга кириши ҳаракат хавфсизлигини таъминлашда қандай аҳамиятга эга?

Аввало шуни таъкидлаш лозимки, Совет ҳукуматининг ғамхўрлиги туфайли мамлакатимизда автомобиллаштириш тез суръатлар билан бормоқда. Ўз-ўзидан равшанки, автомобиль транспортининг тез ўсиши ҳаракат хавфсизлигини таъминлашни кескин вазифа қилиб қўйди. СССР Олий Совети Президиумининг йўл ҳаракати қоидаларини бузганлиги учун маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Фармони гражданларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилишни янада яхшилашни, автомобиль транспортида интизомни мустаҳкамлашни, юк ва пассажирлар ташишда хавфсизлик даражасини янада оширишни кўзда тутади.

Мамлакатимизда ягона йўл ҳаракати қоидаси амал қилмоқда. Бинобарин, бу қоидани бузганлик учун бир хил жавобгарлик бўлиши керак эди. Шунинг учун ҳам СССР Олий Совети Президиуми мазкур фармонни қабул қилди ва у 1 сентябрдан кучга киради. Бинобарин, ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш, йўл-транспорт ҳодисалари билан боғлиқ бўлган кўнгилсизликларнинг олдини олишда фармоннинг аҳамияти жуда катта.

— Фармоннинг энг муҳим жиҳатлари, сизнингча, нималардан иборат?

Унда йўл ҳаракати қоидаларини хавфли даражада бузиш турлари конкрет белгилаб қўйилган. Масалан, белгилаб қўйилган тезликни ошириш, йўл ҳаракатини тартибга солиб турувчи сигналларга бўйсунмаслик, йўл белгилари талабларига риоя қилмаслик, кишиларни ташиш, транспорт воситаларини қувлаб ўтиш, чорраҳалардан, пиёдалар ўтадиган жойдан, жамоат транспорти бекатларидан ўтиш қоидаларини бузиш, шунингдек, ёритиш приборларидан фойдаланиш қоидаларини бузиш ёки имтиёзли транспорт воситаларининг ҳаракатига халақит бериш, транспортни бошқариш ҳуқуқи бўлмаган кишиларга топшириб қўйиш — йўл ҳаракати қоидаларининг бузишнинг асосий кўринишларидир. Ҳайдовчи биринчи марта қоидани ана шу тарзда бузса, у огоҳлантирилади ёки 3 сўмдан 10 сўмгача жарима солинади. Йил давомида қоидани ана шу тарзда бузиш такрорланадиган бўлса, жарима миқдори 50 сўмгача кўпайиши мумкин.

— Йўл ҳаракати қоидасини биринчи марта бузганда кўпроқ миқдорда жарима солиниши мумкинми?

— Албатта, Фармонда биринчи марта «Аварияли ҳолат» тушунчаси киритилган. Йўл ҳаракати қоидасини бузиш оқибатида ҳаракат хавфсизлигига жиддий путур етса, яъни жиддий хавф туғилса, бундай ҳолларда 5 сўмдан 20 сўмгача жарима солиш кўзда тутилган. Агар, қоидани бузиш оқибатида йўл-транспорт ҳодисаси юз бериб, моддий зарар етказилган бўлса, фармонга мувофиқ, ҳайдовчи олти ой муддатгача машинани бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилинади ёки 50 сўмгача жарима солинади.

— Машинани маст ҳолда бошқариш йўл-транспорт ҳодисаларининг асосий сабабларидан бири эканлиги маълум. Фармонда машинани маст ҳолда бошқарувчиларга нисбатан қандай маъмурий жазо кўзда тутилган?

— Тўғри, маст ҳайдовчилар йўл-транспорт ҳодисаларининг юз беришига сабабчи бўлмоқдалар. Бундай ҳодисалар айниқса оғир оқибатларга олиб келяпти. Шунинг учун ҳам фармонда транспорт воситаларини маст ҳолда бошқарганлиги учун, шунингдек, машинани бошқаришни маст кишига топширилганлиги учун жарима миқдори 30 сўмдан 100 сўмгача қилиб белгилаб қўйилган ёки бўлмаса ҳайдовчи бир йил муддатгача транспортни бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилинади. Лекин ҳайдовчи бир йил давомида қоидани такрорий равишда бузадиган бўлса, яъни иккинчи марта маст ҳолда машинани бошқаргани маълум бўлса, бир йилдан уч йилгача ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилинади.

Фармоннинг ана шу қисмини мен алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Агар автомашинани биринчи марта маст ҳолда бошқарган ҳайдовчи аввал ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум қилинган бўлса, эндиликда биринчи марта 100 сўмгача жарима солиниши мумкин. Бу ҳайдовчининг шахсий бюджетига яхшигина таъсир қиладиган жазо чораси — қаттиқ огоҳлантириш. Шу билан бирга енгилтаклик қилиб спиртли ичимликлар истеъмол қилган ҳайдовчиларнинг бир қисмини машинани бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилмай, уларнинг кучидан фойдаланиш имконини беради.

— Айрим ҳайдовчилар мастлигини аниқлаш учун медицина кўригидан ўтишдан бош тортишади. Бундай шахсларга нисбатан қандай чора белгиланган?

— Агар ҳайдовчи мастлигини аниқлаш учун медицина кўригидан ўтишдан бош тортадиган бўлса, у маст ҳолда транспорт воситасини бошқарган киши каби жазоланади, агар ҳайдовчининг транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқи бўлмаса, унга 30 сўмдан 100 сўмгача жарима солинади.

Сиз савол бермасангиз ҳам мен пиёдаларнинг масъулиятига тўхталиб ўтмоқчиман. Чунки, ҳар беш йўл-транспорт ҳодисасидан биттаси пиёдалар айби билан юз беряпти. Шунинг учун ҳам пиёдалар, велосипедчилар ва йўл ҳаракатида иштирок этувчи бошқа шахслар йўл ҳаракатини тартибга солиш сигналларига бўйсунмаса, йўл белгилари талабларига риоя қилмаса, улар огоҳлантирилади ва 1 сўмдан 3 сўмгача жарима солинади. Агар пиёдаларнинг бундай хатти-ҳаракатлари транспорт воситаларининг, юклар ва йўлларнинг, бошқа иншоотларнинг бузилишига олиб келса, у ҳолда 5 сўмдан 30 сўмгача жарима солинади.

Хулоса қилиб айтиш мумкинки, фармон маъмурий жавобгарликни юз берган ҳуқуқни бузиш ҳолларининг ҳақиқий ижтимоий хавфлилик даражасига қараб табақалаштириб белгилашга имкон беради, қонун кучини йўл ҳаракати қоидаларини хавфли даражада бузишга қарши курашга қаратади. Қонуннинг асосий мақсади таъсир чораларининг қилинган хатти-ҳаракатлар даражасига мумкин қадар мос бўлишини таъминлашдан иборат.

Яна шуни ҳам айтиб ўтмоқчиманки, фармоннинг кучга кириши муносабати билан илгари маст ҳолда транспорт воситасини бошқарганлиги учун бундай ҳуқуқдан маҳрум этилган кишиларга уларнинг ҳужжатлари қайтариб берилади. Мисол учун, 1983 йил 1 сентябргача транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилинганлигига бир йил тўлса, у ҳайдовчилик ҳужжатларини умумий асосларда қайтиб олиши мумкин. Транспортни бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилинган муддат ҳали ўтмаган бўлса, бу муддат қонунга мувофиқ равишда камайтирилади.

Суҳбатни олиб борувчи
Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ — БОШ МАҚСАД

Ю. В. Андроповнинг америкалик сенаторлар группаси билан суҳбатда космосни ҳарбийлаштиришга йўл қўймаслик тўғрисида баён этиб берган ҳамда Совет Иттифақининг БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига қўйиган янги совет таклифи ҳамма жойда шов-шувга сабаб бўлди. Ҳатто АҚШнинг ва НАТОдаги бошқа мамлакатларнинг реакцион матбуоти ҳам бу ўринда Совет Иттифоқининг СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар янада кескинлашувига йўл қўймаслик учун имконият очиб берадиган жиддий ташаббуси ҳақида гап бораётганини тан олишга мажбур бўлди. Совет таклифлари Ғарбдаги афкор оммага кучли таъсир ўтказаётганлиги уқтирилмоқда. Урушга қарши ҳаракат доираларида Совет Иттифоқи тинчлик юришини давом эттириб ,ташқи сиёсат соҳасидаги ташаббусни қўлдан бермай келаётганлиги қайд этилмоқда.

СССРнинг йўлдошларга қарши қуролни биринчи бўлиб космик фазога чиқармаслик мажбуриятини кўпчилик обзорчилар космосдаги қуролланиш пойгаси хавфининг олдини олишга олиб борадиган тўғри йўл, деб баҳоланмоқда. Америкада чиқадиган «Нью-Йорк таймс» газетаси шу муносабат билан Рейган маъмуриятига таъна қилиб, у «қурол-яроғларнинг космик системаларини тақиқлаш тўғрисида Совет — Америка битими тузишга интилиш ўрнига, афтидан, қуролланиш пойгасини космосга ҳам ёйишни мақсад қилиб олган, холбуки бундай битимга осонгина эришиш мумкин, чунки Ю. В. Андропов америкалик сенаторлар билан учрашувда айни мана шундай битим тузишни таклиф қилди», деб ёзмоқда.

АҚШда ҳозирнинг ўзидаёқ космик қўмондонлик деган қўмондонлик тузилган, у ,«Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, «космос қаъридан русларга дағдаға қилиш хоҳишида бўлган ва шу йўл билан ҳарбий мувозанат доирасидан чиқиб, ҳал қилувчи устунликка эришиш мумкин, деб ўйлаётган кимсалар учун ташкилий асосни таъминлаб беради. Пентагон «самовий уруш» олиб боришдан иборат телбанамо режалар тузиб, йўлдошларга қарши қурол системаларини зудлик билан яратмоқда ва уларни синаб кўришга тайёрланмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси бутун инсоният учун янги ҳалокатли хавф-хатар келтириб чиқариши мумкин.

Космик фазода ва космосдан Ерга нисбатан куч ишлатишни тақиқлаш тўғрисида Совет Иттифоқининг БМТ Бош Ассамблеяси XXXVIII сессияси муҳокамасига тақдим этган шартнома лойиҳаси ердаги, осмондаги ва космик фазодаги объектларни нишонга олиш учун космосда жойлаштириладиган ҳар қандай қуролни синаб кўришни ва уни космосга жойлаштиришни батамом тақиқлашни, шунингдек давлатларнинг йўлдошларга қарши янги системалар яратишдан батамом воз кечишини ҳамда ҳозиргача мавжуд бўлган мана шундай системаларни тугатишни назарда тутади. Москвага келган америкалик сенаторлар группасининг раҳбари К. Пелл совет таклифларини қўллаб-қувватлаб бундай деди: «Биз ҳаммамиз «Ер» деб аталган каттакон космик кеманинг пассажирларимиз, дунёда ҳаммамиз биргаликда яшаймизми, ёки биргаликда ҳалок бўламизми, бу нарса бизнинг қандай ҳамкорлик қилишимизга боғлиқ».

Кенг халқаро жамоатчилик янги совет ташаббусларини Ю. В. Андроповнинг америкалик сенаторлар билан учрашувда СССР ташқи сиёсат соҳасида тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашни, халқларга осойишта ҳаётни аввало ядро уруши хавфини тугатиш йўли билан таъминлаб беришни ўзининг бош мақсади деб билади, деб берган баёноти амалда рўёбга чиқарилаётганининг нишонаси деб билмоқда. Совет Иттифоқи бундан буён ҳам шу соҳада сабот ва изчиллик билан ҳаракат қилиб, барча давлатлар билан самарали, ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиш, ҳамжиҳатликка тайёр бўлиб тураверади.

БУТУН ДУНЁ НИШОНГА ОЛИНМОҚДА

Қўшма Штатлар Ғарбий ва Шарқий ярим шардаги қуруқликда, денгиз ва океанларда иғвогарлик мақсадида мислсиз куч намойиш этмоқда. Америка флотлари ва тажовузкор «тез ҳаракат қилиш» кучлари бутун дунёни нишонга олиб турибди.

Марказий Америкада ва Кариб хавзасида уч ҳафтадан бери давом этаётган «Биг-пайн» деб аталган Америка — Гондурас машқларига қўшимча равишда 23 августдан бошлаб «Ридекс-83» номи билан кенг миқёсдаги ҳарбий-денгиз машқлари ўтказилмоқда. Унда 32 та жанговар кема, шу жумладан «Индепенденс» ва «Жон Ф. Кеннеди» авианосецлари, 16 та крейсер, эсминец ва фрегат кема, шунингдек иккита атом сув ости кемаси қатнашмоқда. Бу ҳам камлик қилгандек, Тинч океаннинг жанубий қисмида «Унидас-23» деган ном остида Америка — Чили ҳарбий денгиз машқлари бошлаб юборилди.

Яқин Шарқ, Форс кўрфази ва Африка Мугузи мамлакатларида ўтказилган «Брайт стар-83» машқлари куни кеча тугаган эди. Бироқ, шу районда Американинг «тез ҳаракат қилувчи кучлари» «АҚШнинг қудратини намойиш қилишни» давом эттирмоқда. 20 августдан бери ўтказилаётган «Истерн уинд-83» номли Америка — Сомали машқларида Американинг пиёда қўшинлари, авиация десантчилари, «Карл Винсон» авианосеци ва «Тарава» вертолётоносеци қатнаштирилмоқда.

22 август куни япон денгизида Америка — Япония машқлари бошланди. Ер куррасининг бошқа томонида — Ғарбий Европада «Крестид Кэп», «Рефоржер-83», «Отм форж» машқларини сентябрь-ноябрь ойларида ўтказишга тайёргарлик ишлари авж олдириб юборилди. Шуларнинг кейингисида салкам 300 минг киши, шу жумладан АҚШдан Ғарбий Европага келтириладиган махсус қисмлар қатнашади.

Вашингтон «Америка байроғини намойиш этиш», «дўқ-пўписа қилиш дипломатияси» ва «катта таёқ» сиёсатидан дунёнинг турли районларида мавжуд кескинликни баттар кучайтириш ҳамда янгидан-янги ҳарбий кескинлик манбаларини ва танглик вазиятларини вужудга келтириш, бир қанча мустақил давлатларга қарши эълон қилинмаган урушни кенгайтириш, янги урушни чиқариш учун фойдаланмоқда.

АҚШнинг Вьетнам уруши замонларидан бери Марказий Америкага юборган энг катта экспедицион корпуси олдига аввало революцион Никарагуа халқини ва озодлик кураши олиб бораётган Сальвадор ватанпарварларини чўчитиш вазифаси қўйилмоқда. Кейинчалик шу регионадаги ҳамма миллий озодлик кучларини темир мушт билан мажақлаб ташлаб, шу тариқа Лотин Америкасида монополистик капитал, аввало Америка капитали зўравонлигига қарши чиқаётган бошқа халқларга аниқ-равшан сабоқ бериб қўйиш назарда тутилмоқда.

Контрреволюцияни экспорт қилиш ҳамиша империализм сиёсатининг ажралмас қисми, унинг босқинчилик моҳияти, унинг халқ манфаатларига зид муддаолари ифодаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Аммо «дўқ-пўписа сиёсати» авжига минган замонлар ўтиб кетганлиги ҳам равшан. АҚШ беҳуда иш тутиб, бутун дунёни нишонга олишга уринмоқда. Бизнинг давримизда, миллий озодлик йўлидаги кураш социал революциялар билан тобора чамбарчас бирга қўшилиб, ижтимоий турмушнинг таг заминини ўзгартириб юбораётган бир пайтда контрреволюцияни экспорт қилишнинг турли-туман нусхалари тобора тез-тез чиппакка чиқариб қўйилмоқда.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ИЗЧИЛ ТИНЧЛИК ЙЎЛИДА

Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари халқаро жамоатчилик ва матбуотнинг диққат марказида турибди. Чет эллардаги таниқли сиёсат ва жамоат арбобларини, оммавий ахборот воситаларининг таъкидлашича, СССР ўзининг тинчликсеварлигини, изчиллигини ва ўз ижобий сиёсатининг собитқадамлигини, ўзининг яхши ниятини қайта-қайта намойиш этмоқда. Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини чеклаш проблемасини ҳал этиш, Европадаги ўртача олисликка учириладиган ракеталарни қисқартириш ҳақида бир битимга келиш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилаётганлиги қайд этилмоқда.

Ядро қуролларини қисқартиришнигина эмас, бу қуролларни батамом йўқ қилиб ташлашни ҳам талаб қилаётган бутун дунёдаги миллион-миллион кишилар учун Женевадаги Совет — Америка музокаралари бошланиши арафасида киритилган янги совет тинчлик таклифи бениҳоя муҳим аҳамиятга эгадир. Бу таклиф умид ва ишонч бахш этади, дейилади **Жаҳон Тинчлик Кенгашининг** баёнотида. Ю. В. Андропов ўртага ташлаган амалий ташаббуслар — СССР холис ниятининг нишонасидир, бу ташаббуслар Советлар мамлакатининг эпчил, ошкора позициясини намойиш этади, унинг ялпи тинчлик ва қуролсизланиш ишига садоқатини тасдиқлайди.

Англиядаги **«Таймс»** газетаси бундай деб таъкидлайди: «Москванинг янги катта қадами Женева музокараларида совет раҳбарларининг позицияси эпчиллигидан далолат беради ва ўртача олисликка учириладиган ракеталар хусусида бир битимга келиш умидини туғдиради. СССРнинг ўзаро мақбул битим тузилган тақдирда СС-20 ракеталарининг кўп қисмини йўқ қилиб юборишга тайёрлиги шу музокараларда силжишга эришиш йўлидаги асосий тўсиқлардан бирини олиб ташлайди.» **«Санди телеграф»** газетаси эса СССРнинг ўртача олисликка учириладиган ракеталарга доир янги таклифи муҳимлигини қайд этиб, қуйидагиларни уқтиради: «Бу ташаббус гўё СССР ракеталарни СССРнинг Осиё қисмига кўчириш билангина чекланиб, ўз ракеталарини сақлаб қолишни мўлжалламоқда, деб даъво қилаётган кимсаларнинг баҳоналарини бутунлай чиппакка чиқаради. Хитой билан Япониянинг ракеталарни мана шундай кўчириб жойлаштириш эҳтимоли хусусидаги хавотирлиги учун ҳам асос қолмайди.». **«Обсервер»** газетаси бундай деб ёзади: «Бу ўринда гап энг замонавий ракеталарнинг анчагина қисмини йўқ қилиб ташлаш тўғрисида бормоқда. Бу — Женевада бир битимга эришиш йўлида қўйилган жиддий қадамдир».

(ТАСС).

Воқеалар, хабарлар, фактлар

Француз ишчилари кўмир қазиб олишни тўхтатиш ва оммавий ишдан бўшатиш сиёсатига қарши кескин кураш олиб бормоқдалар. Корхона эгалари шахталарнинг норентабеллигини баҳона қилиб, уларни ёпиб қўймоқдалар ҳамда кўмирни четдан сотиб олмоқдалар. Натижада юзлаб кончилар ва бошқа касб эгалари ишсиз қолмоқдалар. Париж яқинидаги Витри шаҳарчаси иссиқлик электр станциясининг ишчилари Франция конларидан иссиқлик электр станциясига кўмир етказиб беришнинг фойдали эканлигини исботлаб ўз талабларининг қондирилишига эришдилар. Суратда: иссиқлик электр станциясининг ходимлари француз кўмири олиб келаётган биринчи составни кутиб олишга чиқмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

АМЕРИКАЛИКЛАР ЯДРО ҚУРОЛИГА ҚАРШИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 август. ТАСС мухбири В. Мостовец хабар қилади:

Коннектикут штатининг Нью-Хейвен шаҳридаги кўпгина бинолар деворида «1983 йил декабрида ядровий фалокат хавфи бир неча юз баравар ортишини унутманг!», «Тўрт ой қолди!» деган ташвишли огоҳлантириш сўзлари ёзилган варақалар пайдо бўлди. Юздан ортиқ касаба союз, диний, студентлар ташкилотлари ва АҚШда урушга қарши ҳаракатда актив қатнашаётган бошқа ташкилотларнинг кенг коалицияси бўлмиш ядро қуролларини кўпайтирмаслик учун кураш миллий кампанияси маҳаллий бўлими шу варақаларни тарқатмоқда. Шаҳарнинг демократик жамоатчилиги американикларни Вашингтон ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари тузиб қўйган хатарли режалар рўёбга чиқишига йўл қўймаслик учун шошилинч чоралар кўришга чақирмоқда.

Нью-Хейвен — Рейган маъмуриятидан қуролланиш пойгасини тўхтатишни ва Совет Иттифоқи билан хатарли мухолифлик йўлидан воз кечишни талаб қилаётган жамоатчиликнинг митинг ва намойишлари ўтказиладиган АҚШдаги салкам 300 та шаҳарнинг биридир.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ БУДАПЕШТ. Венгрия пойтахтида асаларичилар халқаро ташкилотининг 29-конгресси очилди. Конгресснинг ишида 70 мамлакатдан, шу жумладан Совет Иттифоқидан келган 5 мингдан ортиқ мутахассис қатнашмоқда. Улар асаларичиликда фан ва техниканинг энг янги муваффақиятларидан фойдаланишга доир актуал масалаларни муҳокама қиладилар. Конгресс қатнашчилари Венгрия асаларичиларининг иш тажрибаси билан ҳам танишадилар, Будапештда очилган халқаро асаларичилик кўргазмасини бориб кўрадилар.

✦ ХЕЛЬСИНКИ. Финляндия социал-демократик партиясининг парламент фракцияси бу ерда тарқатилган баёнотида Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисида Женевада олиб борилаётган музокараларда муваффақиятларга эришиш зарурлигини ва бунинг натижасида Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштиришга йўл қўймаслик таъминланиши кераклигини таъкидлади.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

АВТОМОБИЛЬ ФАЛОКАТЛАРИ

Австрия йўлларида автомобиль фалокати борган сари кўпаймоқда. Мамлакат марказий статистика маҳкамасининг эълон қилинган маълумотлари шундан далолат беради.

Бу ерда шу йилнинг июнь ойидагина 5,5 мингтадан кўп йўл ҳодисаси юз берганлиги қайд этилган. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу ойидагига нисбатан 16,1 процент кўпдир.

Автомобиль фалокатининг энг кўп юз бериши жиҳатидан Бургенланд ўлкаси биринчи ўринни эгаллайди. Қуйи Австрия ва Каринтия ундан кейинги ўринларда туради.

НАРХ-НАВОНИНГ ОШИШИ ТУФАЙЛИ

Форс кўрфазидаги кичик давлат — Бирлашган Араб Амирликларида нарх-наво 1980 йилдан 1982 йилгача 13 процент, 70-йилларнинг ўрталарига нисбатан эса қарийб 83 процент ошган. Бирлашган Араб Амирликлари марказий банки ҳамда планлаштириш министрлигининг маълумотларига кўра, уй-жой учун тўланадиган умумий нарх айниқса кескин — бир ярим баравар қимматлашган.

ҚОЯЛАРГА ИШЛАНГАН РАСМЛАР

Япония археологлари группаси Хондзио қишлоғи (Оита префектураси) районидаги ғорларнинг биридан қояларга ишланган расмларни топдилар. Олимларнинг фикрича, булар бундан 13 минг йил муқаддам яратилган бўлиб, уларда қора бўёқда паррандалар ва ҳайвонларни, шу жумладан фил ва шохдор кийикларни ов қилиш пайти тасвирланган.

(ТАСС).

ПИРУ БАДАВЛАТ ОИЛАЛАР

БОР БЎЛСИН, ШУКРОНА ЗАМОН

Аҳмадшер ака билан Кўпайсин опа хонадонида катта тантана. Эл-юрт эр-хотиннинг кумуш тўйларини нишонлаяпти. Ўртани олиб бораётган киши оила бошлиғидан сўраб қолди:

— Аҳмадшер ака, дунёда энг катта оилани биласизми?

— Биламан. Тўрт ярим миллиард фарзанди бор.

Ҳамма жим қолди. Тўрт ярим миллиард? Сукунатни бошловчининг ўзи бузди.

— Уларнинг онаси ким?

— Афсоналарда айтилишича, Момо Ҳаво, — Жавоб қилди Аҳмадшер ака.

— Отаси-чи?

— Одам Ота.

Атрофни қарсаклар қоплади. «Бал-е! Қойил!», — олқишлади уни тантанада ўтирган кексалардан бири. Бошловчи саволида давом этди.

— Уларнинг уйи, фамилияси борми?

— Бор! — у энди ўктамроқ жавоб қила бошлади. — Уйи — Ер шари, фамилияси — Инсоният!

Бу гал қарсакларга сўнгсиз олқишлар, мақтовлар, истаклар уланиб кетди. Эр-хотиннинг бахт-саодати, сиҳат-саломатлиги учун қадаҳлар кўтарилди. Ўғил-қиз, келин-куёв, невaралар ўйинга тушди. Ота-она кўзларида севинч ёшлари думалади. Сўз гали Кўпайсин опага тегди.

— Болаларим, — деди у кўз ёшини артиб қўяркан,— катта сув уммонлари қатралардан, томчилардан йиғилади дейишади. Инсоният ҳам шундай. У одамлардан тўпланади. Одамлар оила-оила бўлиб яшайдилар. Бизнинг саккиз ўғил, тўққиз қиз — ўн етти фарзандли оиламиз бамисоли уммондан бир томчи. Сизлар ҳам шундай, бутун эл-юрт шундай. Давримизга ташаккур, ҳаммамиз тўкис, бахтли томчилармиз. Эзгу-тилагим: томчилар ҳамиша тиниқ бўлсин, қайнаб турсин...

Опанинг сўнгги сўзларини гулдурос қарсаклар босиб кетди. Тантанага йиғилганлар эр-хотинни қуршаб турган оила аъзоларига разм ташлашди: уларнинг олти нафари совхозда ишлайди. Тўнғич фарзанд — Фозилжон Тошкент Давлат университетининг юридик факультети талабаси. Одилжон яқиндагина ҳарбий хизматдан қайтди. Ҳасанбой билан Абдурашид ёнида чол-кампирнинг беш набираси... Қизлар, келинлар тантанага ташриф буюрган меҳмонлар хизматида...

Беихтиёр ўйлаб қоласиз: агар катта оилалар конкурси ўтказилса борми, Аҳмадшер ака билан Кўпайсин опа Қирғизовлар оиласи на фақат Ильич номли совхоз ёки Задарё районида, бутун Наманган областида ва ҳатто республикада совринли ўринлардан бирини эгаллаши муқаррар. Оила партия ва ҳукуматимизнинг муттасил ғамхўрлигидан тўла баҳраманд. Опа кўксини «Қаҳрамон она» нишони безаб турибди. Кичкинтойлар боғча-яслиларга бепул қатнайди. Оилада етиб-ортгулик мол-ҳол, томорқа, боғ-роғ — ҳаммаси бор: тўқ, фаровон хонадон.

Суратга диққат билан бир боқинг-а, ота-она, ўғил-қиз, келин-куёв, невaраларнинг ҳаммаси юз-кўзларида бахтли замонамиздан шукроналик, саодатли ҳаётдан шоду-шодмонлик балқиб турибди. Дафъатан кўнглингизда олам-олам эзгу-ниятлар, шоирона туйғу-истаклар туғилади: инсоният уммонининг жилдираган бир жилғаси — Қирғизовлар оиласида гўдаклар кулгуси тинмасин мангу!

Бор бўлсин, шукрона
замон, серидбол ҳаёт!
Бор бўлсин, мунаввар
замин, осуда осмон!
Омон бўлсин, муқаддас
Ватан!

Суратда: Аҳмадшер ака билан Кўпайсин опа Қирғизовлар оиласи.

Р. Шагаев, У. Ҳайдаров фотоси (ЎзТАГ).

Владислав Иванович ЛЕГОШИН

Партия ва жамоат ҳаётида фаол иштирок этди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлигининг сув хўжалиги ва сув хўжалиги қурилиши бўлими мудири ўринбосари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор, 1966 йилдан КПСС аъзоси Владислав Иванович Легошин узоқ давом этган касалликдан сўнг 53 ёшида шу йил 28 август куни вафот этди.

В. И. Легошин Саратов областидаги Черкасск районининг Юловая Маза қишлоғида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1954 йилда «Узгипроводхоз» лойиҳалаш институтининг катта инженери лавозимида ишлашдан бошлади. Шундан кейин 1961 йилдан 1964 йилгача Афғонистондаги Жалолобод ирригация канали қурилишида ишлади. 1964 йилдан бошлаб республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги аппаратида масъул лавозимларда самарали меҳнат қилди. Саккиз йил давомида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети аппаратида ишлади.

В. И. Легошин юқори малакали мутахассис, ўз соҳасининг билимдони, омилкор ва ташаббускор ходим эди. У одамларга ғамхўр ва сезгир эди. Ўртоқлари ўртасида обрў-эътибор қозонган эди.

В. И. Легошиннинг меҳнатдаги хизматлари партия ва Совет ҳукумати томонидан юксак баҳоланди. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш юзасидан таъсис этилган шавкатли меҳнати учун юбилей медали, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган эди.

Қадрдон ўртоғимиз, ажойиб коммунист Владислав Ивановичич Легошиннинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

«Совет Ўзбекистони» шахмат клуби

ИХЧАМ АЛИФБЕ

Тарих фанлари кандидати, СССР спорт мастери М. МУҲИДДИНОВ бошқаради.

Республикамизда шахматни биладиганларнинг сони юз минглаб ҳисобланади. Улар орасида кучи юқори разрядга тўғри келса-да, мусобақаларда қатнашмаслиги туфайли шахмат партиясини ўқиш, бинобарин, ёзишни билмайдиганлари минг-минглабдир. Шу сабабли улар кўп нарсадан баҳраманд бўлолмайдилар. Аслида уни ўрганиш жуда осон — бир соатча ҳафсала қилинса бас. Бу ихчам шахмат алифбесидир.

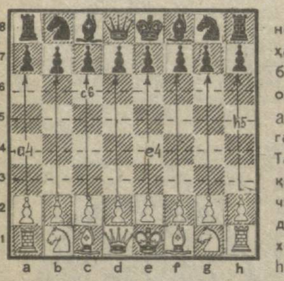

Жами 64 та оқ ва қора хона (катак)лардан иборат шахмат тахтасининг стрелкалар орқали кўрсатилган тик чизиқлари a (а), b (бэ), c (цэ), d (дэ), e (е), f (эф), g (же), h (аш) каби лотин ҳарфлар билан белгиланади ва улар вертикаллар деб аталади. Пунктирлар орқали кўрсатилган кўндаланг чизиқлар эса 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 рақамлари билан белгиланиб, улар горизонталлар деб юритилади. Ҳисоб оқ доналар терилган томондан бошланади, яъни оқлар билан ўйнаётган кишининг чап томонидан энг чет чизиқ «a» вертикали, кейингиси «b» вертикали ва ҳаказо бўлади, оқлар билан ўйнаётган киши учун энг яқин кўндаланг чизиқ — биринчи горизонтал, кейингиси эса иккинчи горизонтал ва ҳоказо бўлиб ҳисобланади.

64 катакнинг ҳар бири ўз номига эга. Улар вертикал ҳарфи ва горизонтал рақами билан ифодаланади. Демак, оқ руҳлар терилган хоналар a1 ва h1, қора руҳлар терилган хоналар эса a8 ва h8 дир. Тахтанинг бир хил (оқ ёки қора) хоналарини туташтирувчи қия чизиқлар диагоналлар деб аталади. Чунончи, e4 хонасидан иккита, яъни b1 — h7 ва h1 — a8 диагоналларини ўтказиш мумкин.

Шахмат тахтасининг a1 — a8 — c8 — c1 тўрт бурчагидан иборат қисми фарзин фланги, f1 — f8 — h8 — h1 тўрт бурчагидан иборат қисми шоҳ фланги ва d4 — d5 — e5 — e4 квадратидан иборат қисми эса марказ деб аталади. Шахмат тахтасидаги хоналарни яхши билиш, ҳатто унга қарамасдан ҳам бу хоналарни аниқ тасаввур қила олиш керак.

Доналарнинг ҳам қисқача белгилари бор: шоҳ (король) — Кр, фарзин (ферзь) — Ф, руҳ (ладья), — Л, фил (слон) — С, от (конь) — К, пиёда (пешка) — п (баъзан).

Шахмат тахтасида содир бўлган вазият — позицияларни ёзишда хоналарнинг қисқача белгиси ёнига уларнинг қайси хонада турганлиги қўшиб қўйилади. Пиёдалар қисқача «пп» билан белгиланади. Масалан, a1 хонасида турган руҳ Лa1 ёки e8 катагида турган қора шоҳ Крe8 деб ёзилади. Ёзувда аввал оқларнинг, сўнг қораларнинг жойлашуви кўрсатилади. Шундай қилиб диаграммадаги бошланғич позиция қуйидагича ёзилади.

Оқлар: Крe1, Фd1, Лa1, Лh1, Сc1, Сf1, Кb1, Кg1, пп. a2, b2, c2, d2, e2, f2, g2, h2 (16 та дона).

Қоралар: Крe8, Фd8, Лa8, Лh8, Сc8, Сf8, Кb8, Кg8, пп. a7, b7, c7, d7, e7, f7, g7, h7 (16 та дона).

Шахмат партияларини ёзишда яна қуйидаги белгилар ҳам ишлатилади. Юриш тире (—) билан белгиланади. Масалан b1 даги отнинг c3 га юриши Кb1—c3 шаклида ёзилади. Пиёдаларнинг юришини кўрсатишда П ҳарфи тушириб қолдирилади, яъни e2—e4 тарзидаги ёзув e2 даги пиёданинг e4 га сурилганлигини билдиради. Пиёда охирги горизонталга чиқиб, бирор сипоҳга айланганда, юришни кўрсатувчи белгига янги сипоҳнинг қисқа белгиси қўшиб қўйилади. Масалан, h7—h8Ф ёзуви h7 даги пиёданинг h8 га чиқиб фарзин бўлганлигини англатади. Доналарни уриш икки нуқта (:) билан кўрсатилади. Чунончи, Кf3:e5 ёзуви f3 даги от билан e5 даги дона уриб олинганлигини кўрсатади. Юришдан кейин қўйилган «+» белгиси киштни, «++» белгиси икки ёқлама киштни, «X» белгиси эса мотни кўрсатади. Масалан Сc4:f7+ ёзуви c4 даги фил билан f7 даги донани уриб, шоҳга кишт берилганлигини, f2:e1Ф+ эса f2 даги пиёда билан e1 даги донани уриб, фарзинга чиқилганлигини ва шунинг билан бирга шоҳга кишт берилганлигини ифодалайди. «0—0» белгиси кичик рокировкани, «0—0—0» белгиси эса катта рокировкани билдиради. Одатда яхши юришлардан кейин «!» бўш юришлардан кейин эса «?» аломати қўйилади. Аҳвол тенг бўлганда «=» белгиси ишлатилади. Партияларни ёзиш учун олдиндан бланкалар тайёрлаб қўйилади. Агар босма бланкалар бўлмаса партияни оддий, оқ қоғозга қуйидагича ёзиш мумкин:

Учинчи партия

1982 йил 15 январда ўйналган

Оқлар	Қоралар
Абдуллаев	Собиров
1. e2—e4	e7—e5
2. Кg1—f3	Кb8—c6
3. Сf1—c4	d7—d6
4. d2—d3	Сc8—g4
5. Кb1—c3	Кc6—d4
6. Кf3:e5!	Сg4:d1?
7. Сc4:f7+	Крe8—e7
8. Кc3—d5x	

Бундан ташқари, партияни ёзишда қисқа ёзувдан ҳам фойдаланилади. Қисқа ёзувда донанинг турган хонаси ёзилмай, фақат унинг қайси хонага юрганлиги ёки қайси хонадаги донани урганлиги кўрсатилади.

Юқорида келтирилган партияни қисқа ёзув билан қуйидагича ифодалаш мумкин.

1. e4 e5. 2. Кf3 Кc6. 3. Сc4d6. 4. d3 Сg4. 5. Кc3 Кd4. 6. К:e5! С:d1?. 7. С:f7+Крe7. 8. Кd5x.

Биз ҳам клубимиз машғулотларида қисқа ёзувдан фойдаланамиз. Бу жойни тежайди.

Пиёда билан бирор донанинг уриб олинишини қисқа ёзишда пиёданинг донани уришдан олдинги ва уришдан кейинги вертикаллари кўрсатилади, холос. Масалан, оқ пиёда d4 да, қора пиёда эса c5 да турган бўлса ва оқлар ўз пиёдаси билан уни урса, dc деб ёзилади. Агар қораларнинг пиёдаси ўрнида бирор сипоҳи турган бўлса ҳам ёзув, барибир, ўзгармайди. Агар фақат қораларнинг юриши кўрсатилмоқчи бўлса, у ҳолда оқларнинг юриши ёзиладиган жойга кўп нуқта (...) қўйилади. Масалан, 1.... e7—e5 ёки 1.... e5, 6... Сg4:d1? ёки 6.... С:d1?.

Мана шу холос. Бир-икки машқдан сўнг ўрганасиз, қўясиз. Шунда ўз ўйинларингизни бемалол ёзиб шахмат адабиётларини қайналмай ўқий оласиз. Ҳа, алифбесиз иш битмайди.

Ахборот

ШОИР ИЖОДИГА БАҒИШЛАБ

✦ Ғафур Ғулом номли Фарғона область адабиёт музейи коллективи ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг Ҳамзаободдаги мемориал уй-музейида «Ҳамза ва унинг издошлари» номли кўчма виставка ташкил қилди. Унда санъат усталари яратган «Ҳамза композитор», «Агитпоезд ҳаракатда» сингари картиналар билан бир қаторда Ҳамзанинг замондоши К. Яшин, А. Умарий, С. Хусайн, Ш. Ризо, М. Хўкандий, Чархий сингари ёзувчи-шоирларимизнинг портретлари ҳам намойиш қилинмоқда.

Виставка октябрь ойигача давом этади.

Ҳ. ОТАЖОНОВ.

ЗАВОД МАВСУМГА ТАЙЁР

✦ Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили социалистик мусобақасини авж олдирган Қизилтепа пахта тозалаш заводи 1983 йил пахта ҳосилини қабул қилиб олишга тайёр. Қисқа муддат ичида 18 та «ПМП-160» маркали чигитни туксизлантирадиган агрегат, «ЧХ-2 М-Меҳнат» машинаси, икки қатор поток линия ремонтдан чиқарилди. Толани пресслаш цехига етказиб берадиган труба қайта реконструкция қилинди.

Завод ҳузуридаги ингичка толали пахтани қайта ишлайдиган корхона қурилиш ҳам жадал суръатлар билан олиб борилаяпти.

Б. ЭГАМОВ.

ЁЗ ШАРБАТИ ҚИШГА

✦ Қашқадарё область Яккабоғ район консерва заводи шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Бу ерга областнинг Ғузор, Деҳқонбод, Камаши, Чироқчи, Яккабоғ ва Шаҳрисабз районлари соҳибкорлари томонидан етиштирилган мева ва узум қабул қилинмоқда.

Шарбатхонада планга мувофиқ 1500 тонна олма ҳамда 750 тонна узум қабул қилиниб, улардан 915 минг литр олма, 700 литр узум шарбати тайёрланади. Ҳозирга қадар хўжаликларнинг боғбонларидан 1200 тонна олма келтирилди ва ундан 500 минг литрдан ортиқ шарбат ҳозирланиб, Шаҳрисабз консерва заводига топширилди.

Ҳ. ТУРДИЕВ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

Сирдарё область ҳунар-техника таълими бошқармасининг ХОВОС РАЙОНИДАГИ

3-ҚИШЛОҚ ЎРТА-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича 1983—84 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист ва 3-класс автомобиль ҳайдовчиси — ўқиш муддати 4 йил;

Гидромелиорация ишларини бажарувчи кенг ихтисосли тракторчи-машинистлар — ўқиш муддати 3 йил;

мелиорация ва ирригация ишлари бўйича механизаторлар— ўқиш муддати 2—3 йил;

кенг ихтисосли тракторчилар — ўқиш муддати 1 йил;

экскаватор машинистлари — ўқиш муддати 1 йил;

бульдозер, скрепер, грейдерлар ҳайдовчилари — ўқиш муддати 1 йил;

пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари — ўқиш муддати 6 ой;

3 класс автомобиль ҳайдовчиси ва тракторчи-машинист — ўқиш муддати 10 ой;

дурадгорлик — ўқиш муддати 1 йил;

бухгалтерлик — ўқиш муддати 1 йил.

Ўқиш муддати 3 йиллик группаларга 8-синфни битирган, ўқиш муддати 6 ойлик, 1 ва 2 йиллик группаларга эса 9—10 синфни тугатган 30 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. Улар битиргандан кейин танлаган касби бўйича ҳужжат, ўрта махсус маълумотга эга бўлганлиги тўғрисида диплом оладилар ва ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинадилар.

Имтиёзли диплом билан тугатганлар олий ўқув юртларига имтиҳонсиз қабул қилинадилар ёки битта имтиҳон топширадилар.

Қабул қилинганлар давлат томонидан белгиланган қуйидаги имтиёзлардан фойдаланадилар: 10—20 сўм, аъло ўқиганлар 50—70 сўмгача стипендия, уч маҳал иссиқ овқат, кийимбош ва ётоқхона билан таъминланадилар. Билим юрти ўқувчилари ихтиёрида спорт зали, 12 мингдан зиёд китоб фондига эга бўлган кутубхона, 300 ўринли клуб, Ленин хонаси, 150 ўринли ошхона мавжуд. Ўқувчилар билим юртида спортнинг 8 тури бўйича секцияларда, ҳавасокрлик тўгараги, фан ва техника тўгаракларида қатнашишлари мумкин.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни қабул комиссиясига топширишлари керак: директор номига ариза, 8—10 синфни битирганлик ҳақида ҳужжат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, 6 дона 3x4 см. ҳажмдаги фотосурат таржимаи ҳол, 286-формадаги медицина справкаси.

Билим юрти адреси: 708220 Сирдарё область, Ховос райони, «Дружба» совхози. Телефонлар: 3-28-3-29.

ЎЗБЕКИСТОН ПАТЕНТШУНОСЛИК ЖАМОАТЧИЛИК ИНСТИТУТИ

1 СЕНТЯБРДАН 1 НОЯБРГАЧА

кечки ва сиртқи бўлимларнинг 1 курсига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институт патентшунослик ва ихтирочилик соҳасида билимлар беради.

Ўқиш муддати — 2 йил. Битирганларга ВОИР патентшуноси малакаси берилади ва диплом топширилади.

Олий ва ўрта техника маълумотига эга бўлган ўртоқлар қабул қилинади.

Институтга кирувчилар билан суҳбат ўтказилади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 48-уй. ВОИР Ўзбекистон республика Совети. Телефон: 33-90-89.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги коллективи сув хўжалиги ва сув хўжалиги қурилиши бўлими мудирининг ўринбосари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор

Владислав Иванович ЛЕГОШИНнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оила аъзоларига, қариндош-уруғларига таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер, 1939 йилдан КПСС аъзоси

Евгений Михайлович БЛОКнинг

вафот этганлигини маълум қилади ва марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

СПОРТ

ҚИШЛОҚ ХОТИН-ҚИЗЛАРИ СПАРТАКИАДАСИ

ЎЗИГА ХОС БАЙРАМ

Республикамиз қишлоқ хотин-қизлари ўртасида Спартакиада мусобақаларини ўтказиб келинаётганлиги жойларда спортнинг оммавийлигини таъминлаш, ёшлар маҳоратини оширишда алоҳида аҳамият касб этмоқда. Қишлоқ хотин-қизлари ўзларининг анъанавий Спартакиадаларини ўтказиш учун бу сафар Бухоро областининг Ғиждувон райони марказига тўпландилар. Тўққизинчи марта ўтказилган мусобақада республикамиз колхоз ва совхозларининг 500 га яқин спортчиси иштирок этди. Мусобақалар ГТО кўпкураши, енгил атлетика, волейбол, шахмат-шашка ва касб бўйича давом этди. Ўз касбининг устаси, деб номланган баҳсда сут соғувчилар маҳорат кўрсатиш билан бирга граната улоқтириш, ишлаб чиқариш гимнастикаси машқларини ҳам бажардилар. Бунда Ғиждувон районининг «Гулистон» колхози сут соғувчиси Н. Бозорова мухлислар олқишига сазовор бўлди.

Шашка бўйича М. Умарова (Жиззах райони) биринчи ўринни эгаллаган бўлса, фарғоналик Р. Абдуллаева билан хоразмлик А. Илёсовалар иккинчи ҳамда учинчи ўринларни олишди. Самарқандлик волейболчилар ҳал қилувчи учрашувда Бухоро командаси билан ўйнаб (3:0), зафар қучдилар. Енгил атлетикачи Р. Сотиболдиева (Андижон области) 100 метрга югуришда, бухоролик М. Раҳимовалар (200 ва 400 метр югуришда) юқори натижа кўрсатдилар. ГТО кўпкураши бўйича Тошкент области вакиллари 267,5 очко тўплаб, биринчи бўлишди. Қишлоқ хотин-қизларининг ўзига хос спорт байрами тарзида ўтказилган Спартакиадада бухоролик ёшлар команда ҳисобида муваффақият қозондилар.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

✦ФУТБОЛ. ЦСКА — «Шахтёр» (1:0) учрашуви билан 28-тур ўйинлари бошланди. Биринчи лигада ўтказилган навбатдаги учрашувлардан кейин «Қайрат» 40 очко билан пешқадамлик қилмоқда. «Помир» — «Звезда» ўйинида 2:1 ҳисоби қайд этилди. Иккинчи лиганинг Ўзбекистон зонасида «Нефтяник» 53 очко билан олдинда боряпти. «Олға» 46, «Динамо» (С) 43 очко билан фахрли ўринларни эгаллаб турибди.

Телевидение

30 АВГУСТ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.00 — Отанинг уч ўғли бор эди. Бадиий фильм. 1 ва 2 серия-лар. 12.10 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Мария Терезия. Симфония. 16.25 — Ҳужжатли фильм. 16.45 — Ернинг хўжайинлари. 17.15 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.45 — Грин мамлакатининг одами. Спектакль. 1-қисм. 18.45 — Янги ўқув йилининг бошланишига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.45 — Фан ва турмуш. 20.15 — Менинг ҳаётим — армия. Бадиий фильм. 21.30— Время. 22.05 — Олам кинокамера кўзгусида. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Волейбол. Халқаро турнир.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Плотницк ҳикоялари. Спектакль. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.10 — Мени энди ёш бола деманг. 11.35 — Эстетик тарбия. 12.05 — Фильм-концерт. 13.05 — Шахмат мактаби. 13.35 — Француз тили. 14.05 — Кешка ва унинг дўстлари ҳақида ҳикоялар. Бадиий фильм. 2-серия. 15.20 — Павло Тичина лирикаси. 15.55 — Ҳужжатли фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Қишлоқ янгиликлари. 19.45— Спорт мўлжали бўйича СССР чемпионати. 20.00 — М. Дудин поэзияси. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Хазина. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Хайр боғча— салом мактаб. 12.00— Кинопрограмма. 12.40 — Маугли. Спектакль. 13.40 — Ўғил бола гап. Бадиий фильм. 17.45 — Озиқ-овқат программаси — халқ фаровонлигининг асоси. 18.15 — Ўсмир ва қонун. 18.45 — Қармоқ. Телефельетон. 19.15 — Янги ўқув йилингиз билан! 19.30 — Ахборот. 19.45 —Футбол чорраҳаларида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — О. Ҳайитова концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Хоразмнинг пахта далаларида. 22.25 — Ҳазил-мутойиба. Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 — Москва-II. 18.15 — Лайлак. Бадиий фильм. 18.55 — Инсон ҳақида ғамхўрлик — давлат иши. 19.30 — Ўқитувчи экрани. 20.00 — Янгиликлар. 20.25 — Болаликнинг сўнгги ёзи. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Москва-II.

31 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Саёҳатчилар клуби. 10.40 — Менинг ҳаётим — армия. Бадиий фильм. 11.55 — Концерт. 12.55 — Янгиликлар. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.40 Горнчилар, қаердасиз! 17.00 — Грин мамлакатининг одами. Спектакль. 2-қисм. 18.15 — Тинчлик дарси. 19.00 — Дунё воқеалари. 19.15 — Спорт ҳафталиги. 19.45 — Ўқитувчи. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Балет ҳақида. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Волейбол. Халқаро турнир.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Болалар учун фильм. 10.25 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — Буратино кўргазмаси. 11.30 — Ҳунар-техника билим юртлари ҳақида энг яхши кўрсатувлар учун Бутуниттифоқ конкурси. 12.20 — Мультфильмлар. 12.50 — Ҳужжатли фильмлар. 13.25 — Немис тили. 13.55 — Кешка ва унинг дўстлари ҳақида ҳикоялар. Бадиий фильм. 3-серия. 15.15 — Ота-оналар, Сизлар учун. 15.45 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Сиз яратган боғ. 19.20 — Акс садо. 20.30— Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 —Время. 22.05 — Пазанда. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Бойчечак. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Кинoредакция почтасидан. 13.15 — Концерт. 13.55 — Ҳазил-мутойиба. Бадиий фильм. 17.45 Салом, мактаб! 18.15 — Ҳар ким ва ҳамманинг иши. 18.35 — Ёшлик. 19.15 — Янги ўқув йилингиз билан! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига номзодлар. А. Удалов. 20.15 — Маккажўхори: ҳам дон, ҳам озуқа. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 15.50 Москва-II. 18.05 — Бизнинг Чукокола. Кинофильм. 19.00 — Қишлоқ ҳаёти. 19.20 — Классик куй саҳифалари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Болаликнинг сўнгги ёзи. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Москва-II.

Радио

30 АВГУСТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Дўстлик байроғи. Радиожурнал. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Китоблар — кенг оммага. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Сурат. Ҳикоя. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.